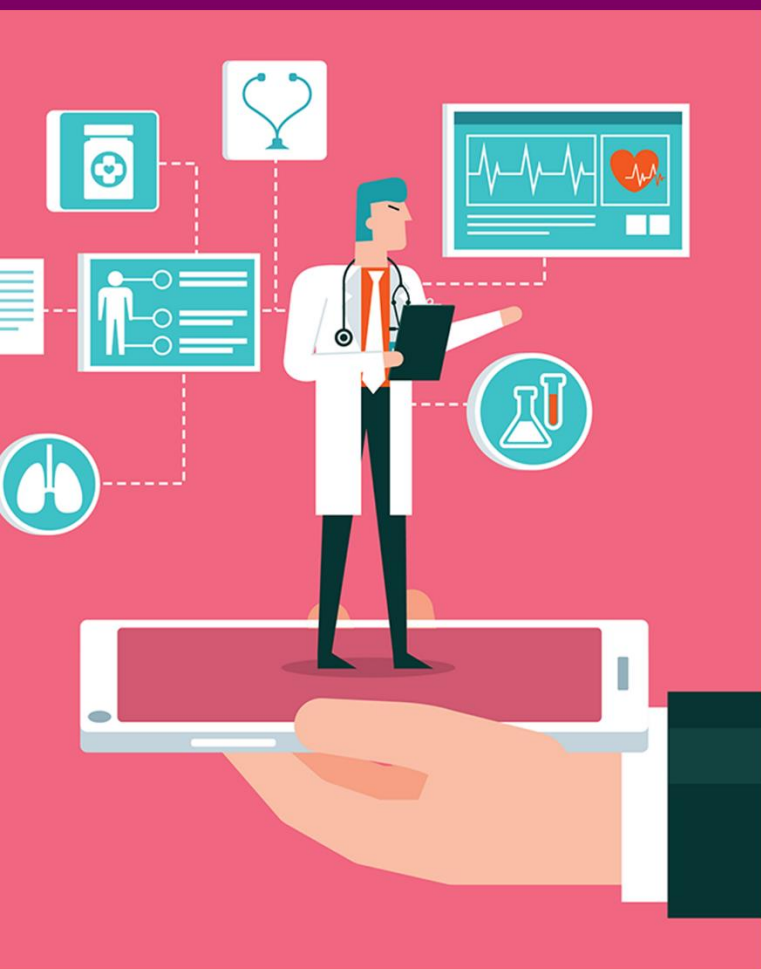

วารสารครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ ๑ มหาวิทยาลัยนครพนม

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม - เมษายน ๒๕๖๔

- การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
สุวิมล คำแหงพล และ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์
- การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏรวมตามแนวคิดการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์
มนทยา ศิริระงูมิ
- การศึกษาพฤติกรรมและอภิปัญญาของนักศึกษาในรายวิชาชีวเคมี
จิทีวัส หาญดี
- การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส๒1231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ธีรพงศ์ ทับบินทร์
- แอปพลิเคชันสำหรับห้องเรียนยุคดิจิทัล
พงศ์เทพ โคตรประทุม

ISSN 2697-5890 (Online)
Journal of Education, Faculty of Education,
Nakhon Phanom University
Volume 2 No 1 January – April 2021
<http://edu.npu.ac.th/web/JournalEDU/index.htm>

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2564

Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

Volume 2 No.1 January – April 2021

ISSN 2697-5890 (Online)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2564

Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University.

Volume 2 No.1 January – April 2021

ISSN 2697-5890 (Online)

จัดทำโดย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

167/1 หมู่ 8 ตำบลนาราชควาย

อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 48000

โทรศัพท์ 042-587181

โทรสาร 042-587182

เว็บไซต์ : <http://edu.npu.ac.th/web/JournalEDU/index.htm>

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2564

Vol.2 No.1 January – April 2021

วัตถุประสงค์

1. จัดทำวารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ราย 4 เดือน
2. เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยีผลงานวิชาการและวิจัย ในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์
3. เพื่อสนับสนุนการนำผลงานวิชาการและงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์
4. เพื่อเสนอผลการทดลอง การค้นคว้า และการวิจัยของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม และสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
5. เพื่อให้วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เข้าสู่มาตรฐานตามเกณฑ์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI)

กำหนดเผยแพร่

ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - เดือนเมษายน

ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - เดือนสิงหาคม

ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน - เดือนธันวาคม

ติดต่อกองบรรณาธิการ

งานวารสาร ชั้น 4 อาคารจตุรวิทย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

167/1 หมู่ 8 ตำบลนาราชควาย

อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 48000

โทรศัพท์ 042-587181 โทรสาร 042-587182

อีเมล : edunpujournal@gmail.com

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2564

Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University.

Vol.2 No.1 January – April 2021

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประมะ แขวงเมือง

มหาวิทยาลัยนครพนม

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราษฎ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก

มหาวิทยาลัยบูรพา

รองศาสตราจารย์ ดร.อิสรา ก้านจักร

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล อางอินทร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย สมบูรณ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

รองศาสตราจารย์ ดร.อนิรุทธ์ สติมัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยเอก ดร.ชาญวิทย์ หาญรินทร์

มหาวิทยาลัยนครพนม

ฝ่ายเลขานุการและระบบสารสนเทศ

นางสาวสุภาวดี กาญจนเกต

มหาวิทยาลัยนครพนม

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Reviewers)

ศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์	ปิตาคะโส	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย	สมบูรณ์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ	งามกนก	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล	อาจินทร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา	นิยมภา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์	คำคง	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.กนกอร	สมปราษฎ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุลิดา	เหมตะศิลป์	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิราชย์	นันทันต์	มหาวิทยาลัยนครพนม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมเดช	ทาระหอม	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มานะ	โสภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
อาจารย์ ดร.วันวิสาข์	วรรณพิพัฒน์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อาจารย์ ดร.ศานิตย์	ศรีคุณ	มหาวิทยาลัยพะเยา

บทบรรณาธิการ

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ฉบับนี้ได้เดินทางมาถึงปีที่ 2 ฉบับที่ 1 ฉบับนี้ยังเข้มข้นด้วยเนื้อหาและสาระทางวิชาการ ในการจัดทำวารสารกองบรรณาธิการได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพของบทความวิจัยและบทความทางวิชาการที่คัดเลือกนำมาลงตีพิมพ์ในแต่ละฉบับ โดยบทความวิจัยและบทความทางวิชาการที่ตีพิมพ์จะต้องผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer review) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านเหล่านี้ได้ใช้เวลาอันมีค่าในการช่วยอ่านพิจารณาบทความ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินการจัดทำวารสารเป็นอย่างดี

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ประกอบด้วย 4 บทความวิจัย ได้แก่ 1. การพัฒนาทักษะการเขียนโดยการใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ 2. การศึกษาพฤติกรรมและอภิปัญญาของนักศึกษาในรายวิชาเคมี 3. การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 4. การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 1 บทความวิชาการ ได้แก่ แอปพลิเคชันสำหรับห้องเรียนยุคดิจิทัล

บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ยินดีต้อนรับบุคคลที่ต้องการนำเสนอผลงานวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นบทความวิจัย บทความวิชาการ บทความทั่วไป บทความปริทัศน์ ทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อให้เปิดกว้างด้านเนื้อหาและสาระที่จะตีพิมพ์ลงในวารสารเกี่ยวข้องกับทางด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวารสารฯ ฉบับนี้ และยินดีรับข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป และเป็นเวลากว่า ๑ ปีเศษแล้วที่สังคมไทยต้องเผชิญกับโรคอุบัติใหม่อย่าง “โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)” ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตไปสู่รูปแบบออนไลน์ต่าง ๆ ซึ่งเกิดเป็นวิถีใหม่ในการดำรงชีวิต ทั้งหมดนี้ก็ได้กลายเป็น New Normal ในสังคมไทย ซึ่งเราต้องร่วมด้วยช่วยกันหาแนวทางการแก้ปัญหา รับมือจนกว่าจะผ่านพ้นวิกฤตไปได้ และขอเป็นกำลังใจให้กับบุคลากรทุกท่าน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ แวงเมือง

บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	
การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคีเครือข่าย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม <i>สุวิมล คำแหงพล และ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์</i>	1-9
การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ <i>มนทยา ศีระชะภูมิ</i>	10-17
การศึกษาพฤติกรรมและอภิปัญญาของนักศึกษาในรายวิชาชีวเคมี <i>วิทวัส หาญดี</i>	18-27
การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 <i>ธีรพงศ์ ทับบินทร์</i>	27-36
บทความวิชาการ	
แอปพลิเคชันสำหรับห้องเรียนยุคดิจิทัล <i>พงศ์เทพ โคตรประทุม</i>	37-47

การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคีเครือข่าย
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
The Participation in the Non-formal and Informal Education of the Networks
of the Non-formal and Informal Education Muang District,
Nakhonpanom Province

สุวิมล คำแหงพล¹ และ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์²
Suwimol kambaengpol,¹ and Sumalee Sriputtarin²

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายมีความสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีส่วนร่วมทั้งในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง และมีส่วนร่วมในการประเมินผล การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย (2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จำแนกตามสถานภาพและคุณวุฒิการศึกษา (3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 220 คน กำหนดขนาดโดยเทียบตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.28 – 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test แบบ Independent Samples) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า (1) การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำแนกตามสถานภาพและคุณวุฒิการศึกษาโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) แนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษาควรดำเนินการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับเครือข่ายของสถานศึกษา ควรรยก่องบุคคลและเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อบรมให้ความรู้ความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

คำสำคัญ : (1) การมีส่วนร่วม (2) ภาคีเครือข่าย (3) การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

---

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม Master's Degree Student, Master of Educational Program, Educational Administration and Development, Faculty of Education, Nakhon Phanom University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม Assistant Professor, Dr. of Master of Educational Program, Educational Administration and Development, Faculty of Education, Nakhon Phanom University.

ABSTRACT

Participation of network was important to the development of education of non-formal and informal education in decision, implementation, benefit, and evaluation. The purposes of this study were (1) to study the participation of the party networks, (2) to compare the party networks classified by status and educational background, and (3) to study the guidelines for promoting participation of the party networks of Non-Formal and Informal Education in Muang Nakhon Phanom, Nakhon Phanom Province. The samples were 220 people followed Krejcie & Morgan's table, and they were selected by Stratified Random Sampling. The instrument used was a five-rating scale questionnaire with the IOC between 0.80-1.00, the discrimination between 0.28-0.80, and the reliability of 0.96. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples), and One-way ANOVA.

The results were found that (1) overall participation of non-formal and informal education was at the high level. (2) The comparison of participation of non-formal and informal education classified by status and educational background were statistically significant different at the .01 level. (3) The guidelines for developing educational management should promote knowledge creation and understanding to the party networks. The person should be praised and the networks should be involved in educational management, seminar, formal and informal participation.

Key words: (1) Participation, (2) Network, (3) Non-formal education and informal education

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความสามารถเต็มศักยภาพมีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาแบบที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย ให้ประชาชนสามารถฟังพูด อ่าน เขียน ภาษาไทย รวมทั้งทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม คนไทยได้รับโอกาสการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561:6) สามารถดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับช่วงวัย สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีทักษะที่จำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน ส่งเสริมเน้นการฝึกให้เด็กรู้จักการพึ่งพาตนเองมีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกระบบที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย

จิตสาธารณะ รวมทั้งเร่งสร้างสภาพแวดล้อมภายในและโดยรอบสถานศึกษาให้ปลอดจากอบายมุขอย่างจริงจัง ปรับวิธีการเผยแพร่ศาสนาให้มุ่งชี้แนวทางในการดำรงชีวิตตามหลักคำสอนที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้ ไปสู่ค่านิยมที่ดีงาม เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของชุมชน สังคม ให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

การพัฒนาคุณภาพของประชาชน สถานศึกษาจำเป็นต้องมีทิศทางส่งเสริมสนับสนุนภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ตอบสนองความต้องการของภาคีเครือข่ายอย่างแท้จริง เพื่อให้ภาคีเครือข่ายเกิดแรงจูงใจ และมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมจัดการศึกษา (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2551)

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม ได้ทำงานร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ซึ่งในส่วนของการสร้างภาคีเครือข่าย มุ่ง

เสริมสร้างพลังภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มุ่งหวังใช้เป็นกลไกการประสานพลังขับเคลื่อนนโยบาย การศึกษาให้มีความรู้ และสมรรถนะในการส่งเสริมสนับสนุน ความร่วมมือในด้านการจัดการศึกษาให้ประชาชนสามารถที่จะพึ่งตนเองได้ โดยภาคีเครือข่ายมีเป้าหมายร่วมมือกัน พัฒนาการศึกษาของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาค้นคว้าในฐานะที่เป็นครูศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม มีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัด กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมการพัฒนา การศึกษานอกระบบทุกรูปแบบ จึงมีความสนใจที่จะศึกษา การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม เพื่อ จะนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง วิธีการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนและผู้ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และนอกจากนี้ยังเป็นการเก็บรวม รวมข้อมูลที่อาจเป็นประโยชน์กับการมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่ายในการพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนา กระบวนการการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมือง นครพนม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตาม สถานภาพและคุณวุฒิ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. ภาคีเครือข่ายในศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัด นครพนม ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนมแตกต่างกัน

2. ภาคีเครือข่ายในศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัด นครพนม ที่มีคุณวุฒิแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนมจังหวัด นครพนมแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคี เครือข่าย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ตามทฤษฎี การมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (1981) ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านที่ 2 การมี ส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านที่ 3 การมีส่วนร่วมรับ ผลประโยชน์และความเสี่ยง และ ด้านที่ 4 การมีส่วนร่วมใน การประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ภูมิ ปัญญา 70 คน ผู้นำชุมชน 85 คน สมาชิกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น 75 คน องค์กรเอกชน 65 คน องค์กรวิชาชีพ 65 คน สถาบันทางศาสนา 40 คน สถานประกอบการ 55 คน และองค์กรของรัฐ 50 คน ปีการศึกษา 2562 รวมทั้งสิ้น 505 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ ภูมิ ปัญญา 30 คน ผู้นำชุมชน 36 คน สมาชิกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น 32 คน องค์กรเอกชน 27 คน องค์กรวิชาชีพ 27 คน สถาบันทางศาสนา 20 คน สถานประกอบการ 24 คน และองค์กรของรัฐ 24 คน ปีการศึกษา 2562 รวมทั้งสิ้น 220 คน กำหนดขนาดโดยเทียบตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan แล้วได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยเทียบตามตัวแปรที่ศึกษา สถานภาพและคุณวุฒิเป็นหลัก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้าง ขึ้น เอง โดยอาศัยการศึกษาจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่

เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องคล้อยกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 8 ข้อ ด้านคุณวุฒิ การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 -1.00 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.28 - 0.80 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ตอนที่ 3 แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วม เป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open-Ended) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะปัญหา และแนวทางการพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาสำรวจรายชื่อภาคีเครือข่าย ได้แก่ ภูมิปัญญา ผู้นำชุมชน สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันทางศาสนา สถานประกอบการ และองค์กรของรัฐ รวม 220 คน ขอความอนุเคราะห์จากครู กศน. ในสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ให้นำแบบสอบถามไปให้ภาคีเครือข่ายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามโดยขอความอนุเคราะห์ครู กศน.ตำบล เก็บข้อมูลและขอรับแบบสอบถามคืนจากครู กศน.ตำบล ได้จำนวน 220 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของเครือข่าย โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน อธิบายระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยคำตอบจะแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด 5 คะแนน มาก 4 คะแนน ปานกลาง 3 คะแนน น้อย 2 คะแนน และน้อยที่สุด 1 คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103) โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ที่มีสถานภาพและคุณวุฒิแตกต่างกัน จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคีเครือข่าย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่าย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.35	0.41	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	4.43	0.35	มาก
3. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง	4.43	0.36	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.47	0.41	มาก
รวม	4.42	0.32	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่าย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัด

นครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.47$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.35$)

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนมจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพและคุณวุฒิ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน (t-test)

ด้านที่	การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่าย	ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 120)		ปริญญาตรีขึ้นไป (n = 100)		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.43	0.37	4.28	0.44	2.61*	0.01
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	4.53	0.25	4.34	0.41	4.24*	0.00
3.	ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง	4.53	0.25	4.34	0.43	4.06*	0.00
4.	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.55	0.35	4.39	0.46	2.84*	0.005
	รวม	4.51	0.22	4.34	0.38	4.05*	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ของภาคีเครือข่าย ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามคุณวุฒิ การศึกษา โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มี

ความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ศูนย์การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตาม สถานภาพรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคี เครือข่ายศูนย์ การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

การมีส่วนร่วม		SS	df	MS	F	Sig.
1.ด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	5.20	7	0.74	4.85**	.00
	ภายในกลุ่ม	32.45	212	0.15		
	รวม	37.64	219			
2.ด้านการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	3.98	7	0.57	5.04**	.00
	ภายในกลุ่ม	23.90	212	0.11		
	รวม	27.88	219			
3. ด้านการมีส่วนร่วมรับ ผลประโยชน์และความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	3.35	7	0.48	3.90**	.00
	ภายในกลุ่ม	26.04	212	0.12		
	รวม	29.39	219			
4.ด้านการมีส่วนร่วม ในการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.54	7	0.36	2.21*	.03
	ภายในกลุ่ม	34.76	212	0.16		
	รวม	37.30	219			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.22	7	0.46	4.82**	.00
	ภายในกลุ่ม	20.25	212	0.96		
	รวม	23.47	219			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวระหว่างภาคี เครือข่ายที่มีสถานภาพแตกต่างกันพบว่า การมีส่วนร่วม การจัดการศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษาอนุระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการมีส่วนร่วมใน การตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมี

ส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง และ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้าน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. แนวทางการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาอนุ ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่ายศูนย์ การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เมืองนครพนม จังหวัดนครพนม นำเสนอดังนี้

1. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ ควรคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากเครือข่ายให้เป็น คณะกรรมการ จัดอบรมให้ความรู้ในบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการ จัดให้มีกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่และ

ภารกิจอย่างต่อเนื่อง จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ควรเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ในการจัดการเรียนการสอน ยกย่องบุคคลหรือเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงาน ระหว่างเครือข่ายและสถานศึกษา ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับ คณะกรรมการเครือข่ายของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้เครือข่าย ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางสนับสนุนและส่งเสริมภารกิจของสถานศึกษา ขอความร่วมมือในการจัดหาเงินทุนและความช่วยเหลืออื่น ๆ ให้แก่สถานศึกษา

3. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง ควรมีการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เปิดโอกาสให้เครือข่ายที่มีความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางและวิธีการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ชี้แจงให้เครือข่ายเข้าใจและรับทราบถึงการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ

4. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะกรรมการที่เป็นเครือข่ายร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ อบรมให้ความรู้เรื่องการติดตามและประเมินผลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำความเข้าใจและร่วมกันวางแผนการนิเทศกับเครือข่าย มีเครื่องมือในการนิเทศติดตามผล สถานศึกษามีเว็บไซต์เพื่อให้เครือข่ายสามารถติดตามและตรวจสอบการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาได้ตลอดเวลา

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่าย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญ คือการมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหาตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ กระบวนการมีส่วนร่วมนั้นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค ความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพ อิสรภาพที่ตัดสินใจว่าจะเลือกหรือจัดให้มี ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือ

ทางอ้อมในลักษณะของการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลและความเสี่ยง ร่วมติดตามผลและประเมินผล การเปิดโอกาสนำเอาความรู้ความสามารถ และทักษะของคนในองค์กรหรือท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ชุมชน และสังคม (นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ปี 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ แจ่มหมื่นไวย (2554) ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการร่วมคิดร่วมวางแผน มีการแบ่งบทบาทภารกิจความรับผิดชอบ การปรึกษาหารือกันอย่างไม่เป็นทางการของคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของภาคีเครือข่าย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ภาคีเครือข่ายส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมการจัดการศึกษาในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง การมีส่วนร่วมในการประเมินผลและมีแนวทางเพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งภาคีเครือข่ายส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ความต้องการและปัญหาของชุมชน ด้วยกลไกและวิธีการที่เหมาะสมส่งผลต่อการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎาพร ชันติวรพันธ์ (2555) ที่ได้เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำแนกตามสถานภาพ ผลการเปรียบเทียบโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติมาภรณ์ พงศ์จันทร์ (2552) ที่ได้เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามสถานภาพ ผลการเปรียบเทียบโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของภาคีเครือข่าย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และ

ความเสี่ยง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในบริบทพื้นที่ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่วนใหญ่จัดอยู่ในพื้นที่ชุมชนที่มีภาคีเครือข่ายเป็นประชาชนตามหมู่บ้านที่ต้องรับผิดชอบในการดำรงชีวิตของตนเอง โดยส่วนมากไม่ได้จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป แต่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญา และแนวคิดด้านเศรษฐกิจพอเพียงที่มาจาก การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ แจ่มหมื่นไวย (2554) ที่ได้เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการศูนย์การเรียนชุมชน สำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคามจำแนกตามคุณวุฒิ การศึกษา ผลการเปรียบเทียบโดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษานอกระบบของภาคีเครือข่าย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ควรดำเนินการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ภาคีเครือข่ายเสนอแนวทางอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ควรคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากเครือข่ายให้เป็นคณะกรรมการ ควรจัดให้มีกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่และภารกิจอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดอบรมให้ความรู้ในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ กศน.ตำบล สอดคล้องกับสำนักการส่งเสริมระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2551: 48) ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนของหน่วยงานหรือองค์กร ชุมชนในบริบทพื้นที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยในการดำเนินการนั้นมีลักษณะของกระบวนการ (Process) มีขั้นตอนที่มุ่งหมายจะให้เกิดการเรียนรู้ (Learning) อย่างต่อเนื่อง มีพลวัต (Dynamic) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ภาคีเครือข่ายเสนอแนะแนวทางให้ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการเครือข่ายของสถานศึกษา ยกย่องบุคคลหรือเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเปิดโอกาสให้

เครือข่ายให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางสนับสนุนและส่งเสริมภารกิจของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้เครือข่ายได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงาน ระหว่างเครือข่ายและสถานศึกษา ขอความร่วมมือในการจัดหาเงินทุนและความช่วยเหลืออื่น ๆ ให้แก่สถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ร่วมคิดร่วมทำร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล การเปิดโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับประโยชน์ในด้านการนำเอาความรู้ความสามารถ (Talent) และทักษะ (Skill) ของคนในองค์กรหรือท้องถิ่นแล้วแต่กรณีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ชุมชน และสังคม แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และความเสี่ยง ภาคีเครือข่ายเสนอแนะแนวทางให้เปิดโอกาสให้เครือข่ายที่มีความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางและวิธีการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ชี้แจงให้เครือข่ายเข้าใจ และรับทราบถึงการร่วมรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ก๊กผล (2552 : 17-19) ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา หรือกิจกรรมอื่นที่มีผลต่อประชาชน มีขอบเขตในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ นโยบาย กระบวนการของการทำงานและการตัดสินใจของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินผลภาคีเครือข่ายเสนอแนะแนวทางให้สถานศึกษามีเว็บไซต์เพื่อให้เครือข่ายสามารถติดตามและตรวจสอบการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาได้ตลอดเวลา เลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะกรรมการที่เป็นเครือข่ายร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ อบรมให้ความรู้เรื่องการติดตามและประเมินผลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีเครื่องมือในการนิเทศติดตามผล ควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจและร่วมกันวางแผนการนิเทศกับเครือข่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551) ซึ่งพบว่า การจัดการศึกษาให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการ เพราะเมื่อภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ข้อเสนอเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม ควรดำเนินการให้ภาคีเครือข่ายเข้ามาร่วมตัดสินใจ โดยเป็นส่วนหนึ่งในรูปของคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รวมถึงแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการนำข้อมูลมาเสนอแนะเพื่อการทำงานครั้งต่อไป

1.2 จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า การมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมจัดทำเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียน ดังนั้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครพนม ควรดำเนินการให้ภาคีเครือข่ายเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในรูปแบบคณะกรรมการ

พิจารณารายวิชาเทียบโอน การเทียบโอนด้านอาชีพ รวมถึงการประเมินผลผู้เรียน นำเสนอข้อแนะนำแนวทางการดำเนินงานด้านการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดทำรายวิชาเรียนให้สอดคล้องกับโครงสร้างตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.2 ควรศึกษาปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบของภาคีเครือข่าย

เอกสารอ้างอิง

- ชฎาพร ชันติวรพันธ์. (2555). การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลาปาง. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พะเยา : มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ฐิติมาภรณ์ พงศ์จันทร์. (2552). การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2551). บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว.
- นพรัตน์ แจ่มหมื่นไวย. (2554). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ. กรุงเทพฯ : บুদ্ধ พอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564. ม.ป.ท. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ พัฒนา หลักสูตร จำกัด.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2551). แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2561). นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ 2561. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- อรัญญ์ กักผล. (2552). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : จรัญสนิทวงศ์การพิมพ์.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981). Rural Development Participation: Concept and Measure For Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies. New York: Cornell University Press.

การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวทางการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์

Writing Skill Development on Collocation of Fourth-Year Students at Faculty
of Education Used According to Communicative Language Teaching (CLT)

มณฑยา ศิระษะภูมิ¹
Montaya Srisapoom¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้เครื่องมือพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนรายวิชาไทยคดีศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้อง โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน สอนโดยใช้เครื่องมือในการพัฒนาทักษะการเขียนที่สร้างขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้คำปรากฏร่วม ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 2) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน 3) แบบสำรวจความพึงพอใจ ของนักศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.03 คะแนน และ 17.20 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ: ทักษะการเขียน / การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร / คำปรากฏร่วม / ความพึงพอใจ

---

¹อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, Lecturer, Faculty of Education,
Ubon Ratchathani Rajabhat University

ABSTRACT

Research objectives were 1) to compare achievement of the students between pre-test and post-test for development writing skill using collocation based on Communicative Language Teaching 2) to study the satisfaction of the students to research instruments for development writing skill using collocation based on Communicative Language Teaching. The sample was the fourth students of English major in Faculty of Education with 30 students with purposive sampling. The research instruments were 1) lesson plans 2) pre and post collocational tests and 3) satisfaction survey. The statistics for evaluation were percentage, mean, and S.D.

The results were as follows: 1) Pre and post - test tests of students with an average score of 8.03 and 17.20 respectively. Comparison between the before and after results, it was found that the post-test scores of students were higher than pre-test at the statistical significance of .05 2) The satisfaction of students with the tools for development writing skill by using collocation based on communicative language teaching with an average of 4.35 which shown at a high level.

Keywords: writing skill / Communicative Language Teaching / collocation words / satisfaction

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นอันมาก ทั้งนี้เนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตลอดทั้งความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีความใกล้ชิดและพึ่งพากันมากขึ้น จึงเกิดความจำเป็นที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารในด้านต่าง ๆ นับว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญและแพร่หลายมากที่สุด อาจกล่าวได้ว่าแทบทุกประเทศในโลกที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ในการเรียนภาษาต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นภาษาใด ต่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัฒนธรรมและการดำรงชีวิตของชนชาติเจ้าของภาษานั้นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งสามารถใช้ข้อดีทางด้านภาษาเพื่อพัฒนาตนเองในวิชาชีพต่อไป (สมิตร อังวัฒนกุล, 2539)

การสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางได้อย่างมี

ประสิทธิภาพนั้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษประกอบไปด้วย 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยการเขียนภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งของผู้เรียนต้องเรียนรู้ เพราะบางครั้งการสื่อสารกับบุคคลอื่นนั้นไม่สามารถสนทนาโต้ตอบโดยตรงได้ ต้องอาศัยการเขียนข้อความหรือเนื้อเรื่องเพื่อใช้ในการสื่อสาร นอกจากนี้การเขียนยังช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกนำโครงสร้างทางภาษาตลอดจนคำศัพท์ที่ครูได้สอนไปแล้วมาใช้เขียนเรื่องราวตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกการใช้ภาษาเพื่อให้เกิดทักษะพัฒนาการใช้ภาษาเขียนมากยิ่งขึ้น (พิตรวัลย์ โกวิทวที, 2540) โดยการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาทางด้านทักษะการเขียนต้องอาศัยความรู้และทักษะอื่นๆ เพิ่มเติม ดังที่ โรมส์ (Rimes, 1983) ได้กล่าวถึงการเขียนไว้ว่าผู้เขียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ และสำนวน เพื่อนำมาใช้เขียนเรื่องราวต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ออกแบบไว้ตลอดจนมีความคิดสร้างสรรค์จึงจะสามารถผลิตงานเขียนที่ได้ออกมาได้ การเขียนเป็นการสื่อความหมายที่มี

ความสำคัญมาก เพราะสามารถสื่อสารไปถึงผู้คนจำนวนมากได้ในเวลาเดียวกัน โดยที่ผู้สื่อความหมายไม่จำเป็นต้องอยู่ในสถานที่เดียวกันกับผู้รับข้อความที่สื่อสาร นอกจากนี้ยังไม่ถูกจำกัดเวลา การเขียนจึงเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ และมีวัตถุประสงค์ในการผลิตงานเขียนที่หลากหลาย

เนื่องจากการเขียนจะต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่จะนำมาใช้ในการเขียนคำปรากฏร่วมเป็นส่วนหนึ่งของความสามารถในการสื่อสาร ลีวิส (Lewis, 1994) ได้นิยามคำปรากฏร่วมไว้ว่าเป็นประเภทย่อยของคำผสมที่สร้างขึ้นจากคำเดียวที่มีจะปรากฏร่วมกัน การที่คำที่ปรากฏร่วมกัน เช่นเดียวกันกับฮิล (Hill, 2000) ได้อธิบายไว้ว่าคำปรากฏร่วมเป็นการรวมกันที่สามารถคาดเดาความหมายของคำได้ เช่น foot the bill และ weather forecast ความรู้เกี่ยวกับคำปรากฏร่วมมีความสำคัญอย่างมากในการเขียนที่ทำให้เห็นความแตกต่างของเจ้าของภาษาในกลุ่มผู้เรียนภาษาต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญในทักษะที่มีประสิทธิภาพอย่างทักษะการเขียน (Bazzaz, 2011) การสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องคำปรากฏร่วมจะทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำศัพท์ในการเขียนได้อย่างถูกต้อง และมีความเป็นธรรมชาติใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากขึ้น

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบันคือ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) เป็นแนวคิดในการสอนภาษาที่มุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริงมีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนซึ่งเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษาและความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสาร ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการให้ผู้เรียนได้สื่อสารในชีวิตจริง กิจกรรม และภาระงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารจริง สื่อที่ใช้ก็เป็นสื่อจริง ทั้งนี้ต้องไม่ละเลยความรู้ด้านไวยากรณ์ เมื่อเกิดความผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์ขึ้น ครูผู้สอนไม่ควรขัดจังหวะโดยการ

แก้ไขทันที ควรแก้ไขเมื่อมีการเกิดความผิดพลาดหลังจากนั้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Davies & Pearse, 2000 ; Brown, 2001 ; Richard, 2006)

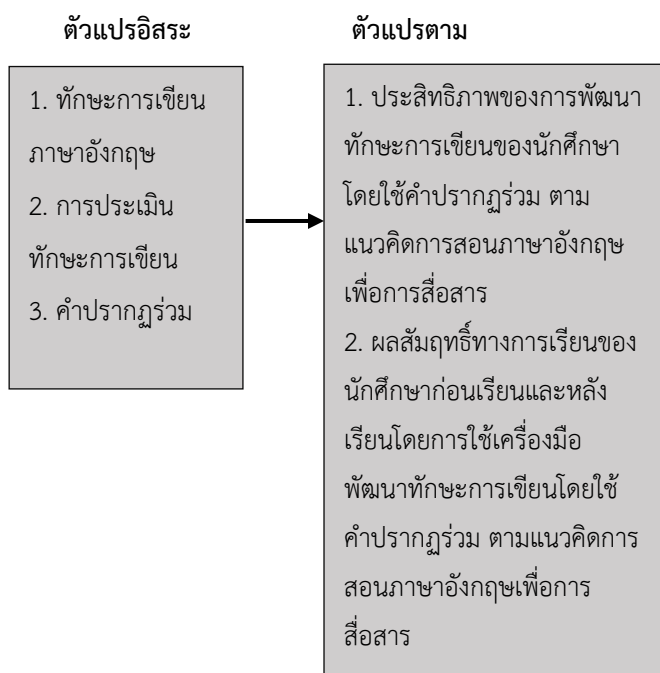
จากการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญทักษะการเขียนอันจะเป็นพื้นฐานแก่ผู้เรียนในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และความสามารถในการใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติเพื่อการสื่อสารมากขึ้นโดยการใช้คำปรากฏร่วมในการเขียนภาษาอังกฤษ ดังนั้น ในฐานะผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญจึงได้ทำการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วมตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เครื่องมือพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่เป็นแนวคิดในการสอนภาษาที่มุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนซึ่งเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษา และความสามารถในการสื่อสาร และทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Davies & Pearse, 2000 ; Brown, 2001 ; Richard, 2006) สามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนรายวิชาไทยคดีศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้อง รวมนักศึกษาทั้งหมด 62 คน เนื่องจากนักศึกษากลุ่มนี้ได้ผ่านกระบวนการเรียนในรายวิชาการเขียนเบื้องต้นมาแล้ว และรายวิชาไทยคดีศึกษาเกี่ยวข้องเนื่องกับการเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีไทยเป็นภาษาอังกฤษ นักศึกษาจะได้ศึกษา และเขียนบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนรายวิชาไทยคดีศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้อง โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน สอนโดยใช้เครื่องมือในการพัฒนาทักษะการเขียนที่สร้างขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ในรายวิชาไทยคดีศึกษา เกี่ยวเนื่องกับการศึกษาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณีไทยเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 3 ชั่วโมง โดยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

- 1) บทที่ 1 History of Thailand
- 2) บทที่ 2 Culture
- 3) บทที่ 3 Religions
- 4) บทที่ 4 Arts
- 5) บทที่ 5 Thai poetry

โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนการสอนตามแนวความคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2. แบบทดสอบก่อน และหลังเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ แบบปรนัย และอัตนัย

3. แบบสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วมตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ ระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน โดยใช้เครื่องมือ คือ แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวความคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 5 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน และแบบสำรวจความพึงพอใจ

2. ผู้สอน การเขียนบันทึกหลังสอนเพื่อสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้เครื่องมือพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ ร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 8.03 คะแนน และ 17.20 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนนจาก การสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	p
ก่อนเรียน	30	8.03	3.20	0.0000
หลังเรียน	30	17.20	1.77	

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์

การจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา	4.28	.85	ดีมาก
2. ด้านผู้สอน	4.46	.80	ดีมาก
3. ด้านวิธีการสอน และ กิจกรรมการเรียนการสอน	4.19	.87	ดีมาก
4. ด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียน การสอน	4.42	.86	ดีมาก
5. ด้านปัจจัยสนับสนุน การจัดการเรียนรู้	4.35	.83	ดีมาก
รวม	4.35	.85	ดีมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วมตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนเรียนคือ 8.03 และค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังเรียนคือ 17.20 ดังนั้นคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ 9.17 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) เป็นแนวการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงที่มีโอกาสพบในชีวิตประจำวัน และยังให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์ แนวการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษามากกว่าวิธีใช้ภาษา ซึ่งการใช้คำปรากฏร่วมในการเขียนเป็นการใช้ภาษาที่ทำให้มีความเป็นธรรมชาติของการใช้ภาษามีมากขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาและความถูกต้องของการใช้ภาษา

2. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยการใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหาคือ 4.28 อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยด้านผู้สอนคือ 4.46 อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนคือ 4.19 อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนคือ 4.42 อยู่ในระดับดีมาก และค่าเฉลี่ยด้านปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้คือ 4.35 อยู่ในระดับดีมาก สรุปผลความพึงพอใจต่อเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยการใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารคือ 4.35 อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก (Davies & Pearse, 2000; Brown, 2001; Richard, 2006) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) เป็นแนวคิดในการสอนภาษาที่มุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง มีการนำคำปรากฏร่วมมาใช้ในการเขียนเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้เกิดทักษะในการใช้ภาษาที่มี

เอกสารอ้างอิง

เฉลิม ทองนวล. (2557). *เทคนิคการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร*. ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :ไฮเอ็ด.

นงลักษณ์ อัสสาไพร. (2552). การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบผสมผสาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 3(4), 70-75.

ความเป็นธรรมชาติใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากขึ้น มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนซึ่งเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษา และความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสารด้านต่างๆ ทั้งนี้ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนเพื่อการสื่อสารที่จะส่งผลต่อความพึงพอใจในระดับที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้นผู้เรียนต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคำศัพท์และส่วนประกอบของคำในภาษาอังกฤษในเบื้องต้น
2. ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ และจัดเตรียมกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. ระยะเวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม
4. ในการกำหนดเนื้อหาการเขียนจากหัวข้อที่กำหนดให้ผู้สอนควรให้อิสระแก่ผู้เรียนในการที่จะแสดงความคิดเห็นลงไปในงานเขียนของตนเองได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบวิธีการสอนการเขียนโดยใช้คำปรากฏร่วม ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษรูปแบบอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจ
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทางด้านอื่นๆ

- บุศรินทร์ เดชดำรงปรีชา. (2557). การรับรู้การใช้คำปรากฏร่วมในภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทย. *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*. 10(3), 25.
- พะเยา นุเสน. (2562). การใช้การสอนมุ่งงานปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา วิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. *วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์*. 1(1), 20 .
- วิชณู ชัยพัฒน์. (2557). ผลของการสอนคำปรากฏร่วมและไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารต่อความสามารถในการพูดและเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*. 9(1), 30.
- ศศิธร จ่างภากร. (2531). ผลของกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาอังกฤษ. ปริญญาโท. ประถมศึกษา. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
- อุไรวรรณ ศฤงคาร์นันท์. (2557). ความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
- Chen-Pin, L. (2000). *A study of strategy use in producing lexical collocations*, 481-492.
- S. Kazuyoshi. (2002). Communicative Language Teaching (CLT) Practical Understandings. *The modern journal*. 83(4), 494-517.
- K. Ronald. (2007). Improving the writing skills of college students. *Psychonomic Bulletin & Review*. 14(2), 237-242.
- Bazzaz, F. (2011). The use of verb noun collocation in writing stories among Iranian EFL students. *English Language Teaching*, 4(3), 158-163.
- Ucar, S. (2015). The effect of corpus-based activities on Verb-Noun Collocation in EFL classes. *The Turkish online journal of Educational Technology*, 14(2), 195-205.
- Ordem, E. (2016). Retention and use of lexical collocations (verb+noun and adjective+noun) by applying lexical approach in a reading course. *European Journal of Foreign Language Teaching*, 1(1), 144-160.
- Ordem, E. (2016). Lexical collocations (verb+noun) across written academic genres in English. *European Journal of Foreign Language Teaching*, 1(3), 20-37.

Translated Thai References

- Assapai. N. (2009). The development of English communication writing skill of Prathom suksa VI students using eclectic teaching technique. *Journal of Education Khon Kaen University*. 3(4), 70-75.
- Chaiyaphat. W. (2014). Effects of English collocation and communicative grammar instruction on undergraduate students' English speaking and writing abilities. *An online journal of Education*. 9(1), 608-622.
- Detdumrongpreecha. B. (2014). The Acquisition of Basic Collocations by Thai Learners of English. *SDUResearch journal*. 10(3), 37-53.
- Jangpakhon. S. (1998). *Effects of English writing skill enrichment activities on English learning achievement of prathom suksa six high achievers in English subject*. Master's Degree. Elementary education. Chulalongkorn University.

- Nusean. P. (2019). The Use of Task Based Language Learning to Enhance English Reading and Writing Skills of English Major Students, Chiang Mai Rajabhat University. *Journal of Humanities and Social Sciences, CMRU*, 1(1), 2-16.
- Saringkanun. U. (2014). *Opinions of secondary school English teachers concerning the communicative approach in English language teaching*. Master's Degree. Chulalongkorn University.
- Sriklom, L. *Development of English writing skill using Graphic chart of Mathayomsuksa III*. M.ed. Curriculum and Instruction Mahasarakham University.
- Sriwang. A. *A development of practice packages of English writing skill for Prathomsuksa VI*. M.ed. English instruction Mahasarakham University.
- Thong Nuan. C. (2014). *Techniques for Communicative Language Teaching*. 3rd ed. Bangkok :Hi-ed.

การศึกษาพฤติกรรมและอภิปัญญาของนักศึกษาในรายวิชาชีวเคมี A Study of Students' behaviors and metacognition in Biochemistry

วิทวัส หาญดี¹

Witawas Handee¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางอภิปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาชีวเคมี โดยนำปัจจัยด้านพฤติกรรมในการเข้าเรียนและการเตรียมตัวสอบเข้ามาร่วมพิจารณา ทักษะทางอภิปัญญาที่สนใจแบ่งเป็น 4 หัวข้อ ได้แก่ การจัดการวิชาเรียน การประเมินตนเอง การเข้าถึงแหล่งสนับสนุนการเรียน และการวางแผนการเรียน กลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ที่เรียนวิชาชีวเคมี 1 จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบวัดทักษะทางอภิปัญญาใน 4 หัวข้อที่มีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha) 0.701- 0.892 ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางอภิปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ One-way ANOVA ในผลความแตกต่างระหว่างเกรดและลักษณะทางอภิปัญญาทั้ง 4 หัวข้อ รวมถึงการวิเคราะห์ผลสอบในกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมในการเข้าเรียนและการเตรียมตัวสอบที่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่าทักษะทางอภิปัญญาและคะแนนสอบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ r_s อยู่ในช่วง 0.195-0.354 เมื่อพิจารณาคะแนนทักษะทางอภิปัญญาในกลุ่มเกรดที่นักศึกษาได้รับ พบว่านักศึกษาที่ได้เกรดสูงจะมีทักษะอภิปัญญาสูงกว่ากลุ่มที่ได้เกรดน้อยอย่างมีนัยสำคัญแทบทุกหัวข้อ ยกเว้นหัวข้อการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนการเรียน นอกจากนี้ นักศึกษาที่เตรียมตัวสอบมากกว่าหรือเข้าเรียนบ่อยกว่า แสดงทักษะทางอภิปัญญาด้านการวางแผนการเรียนที่มากกว่านักศึกษากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าการกระตุ้นทักษะอภิปัญญาโดยเฉพาะทางด้านการวางแผนการเรียนอาจมีส่วนช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ทักษะทางอภิปัญญา / พฤติกรรมการเตรียมตัว / การวางแผนการเรียน

---

1 อาจารย์ ดร. ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, Lecturer, Faculty of Science, Silpakorn University

ABSTRACT

This research intended to study the relationship between metacognitive skill and course achievement in biochemistry along with the consideration of student's class attention and exam preparation behaviors. The metacognitive skills were categorized into 4 subtypes as subject management, self-evaluation, resource access, and goal orientation. The target group were 260 science-major students enrolled in Biochemistry I. The research instrument was the metacognitive inventory for the 4 subtypes of metacognitive skills with the Cronbach's alpha of 0.701-0.892. The correlation between students' metacognitive skills and exam scores was analyzed via spearman's rho coefficient. The one-way ANOVA analysis was applied for the differences of metacognitive skills among students' grade, class attention, and exam preparation. The results revealed the significant correlation between metacognitive skills and exam scores with r_s of 0.195-0.354. When examining distribution of metacognitive scores with grades, students with top grade displayed higher metacognitive scores in almost every subtype except for resource access. In addition, students with more exam preparation and frequent class attention exhibited significantly higher goal orientation metacognitive subtype. This finding implies that the metacognitive prompt centered around goal oriented issues could potentially increase learning achievements.

Keyword: Metacognitive skill / Preparation behavior / Goal orientation

บทนำ

อภิปัญญา (Metacognition) หมายถึงปัญญาที่ใช้ในการควบคุมความคิดของตนเอง หรือบางครั้งเรียกว่า การคิดเกี่ยวกับความคิด (Thinking about thinking) ซึ่งถือเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการควบคุมความคิดและพฤติกรรมของตนเองให้ไปถึงเป้าหมาย โดย Rhodes, 2019 ได้มีการระบุว่าอภิปัญญามีส่วนสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทางการศึกษา และ (Bransford, Brown & Cocking 2000) ได้เสนอให้มีการผนวกอภิปัญญาลงไปในทุกชั้นเรียน โดยอภิปัญญาอาจแบ่งออกได้เป็นสามองค์ประกอบหลักได้แก่ ความรู้ทางอภิปัญญา (Metacognitive knowledge) ทักษะทางอภิปัญญา (Metacognitive skill) และประสบการณ์ทางอภิปัญญา (Metacognitive experience)

องค์ประกอบหนึ่งของอภิปัญญาที่ได้รับความสนใจอย่างมากในหมู่นักจิตวิทยาการศึกษาคือ ทักษะทาง

อภิปัญญา (Metacognitive skill) หรือบางครั้งอาจเรียกว่า การกำกับอภิปัญญา (Metacognitive regulation) หรือ กิจกรรมทางอภิปัญญา (Metacognitive activities) ซึ่งหมายถึงทักษะที่ใช้ในการควบคุม กำกับ และดูแลกระบวนการคิด การเรียนรู้ (Flavell, 1979) ซึ่งหลายครั้งแสดงออกมาในลักษณะของพฤติกรรมในการทำกิจกรรมต่างๆ ในการเรียน ยกตัวอย่างเช่น การวางแผนว่าวันนี้ตนเองจะเรียนอย่างไร จะอ่านหนังสือมากน้อยแค่ไหน จะบอกได้หรือไม่ว่าวันนี้ทำการบ้านได้ดีหรือไม่ เป็นต้น นั่นคือทักษะทางอภิปัญญาจะประกอบไปด้วยทักษะในการวางแผนที่เกี่ยวกับการเรียน ควบคุมตนเองให้ทำตามแผน และประเมินตนเองกับสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งทักษะทางอภิปัญญาี้ยังสามารถแยกออกเป็นได้หลายองค์ประกอบย่อย เช่น ทักษะในการประเมินตนเอง ทักษะในการวางแผน ทักษะในการควบคุมตนเอง เป็นต้น

ข้อจำกัดอย่างหนึ่งของการศึกษาอภิปัญญาก็คือ อภิปัญญาเป็นสิ่งที่ศึกษาได้ค่อนข้างยาก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะอภิปัญญาเป็นสิ่งที่ยากต่อการสังเกต เนื่องจากเป็นเพียงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลและมักไม่มีการแสดงออกมาอย่างชัดเจน หรือในบางครั้งอภิปัญญานั้นเกิดขึ้นมาอย่างไม่รู้ตัว ทำให้การวัดหรือประเมินปัญญานั้นอาจต้องใช้หลายกระบวนการในการเข้าช่วย เช่น การสังเกตพฤติกรรมการเรียนร่วมกับการตอบแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ควบคู่กัน เป็นต้น ตัวอย่างของแบบสอบถามมาตรฐานที่นิยมใช้ในการวัดอภิปัญญาได้แก่ Metacognitive Awareness Inventory (MAI),

Motivated strategies for Learning Questionnaire (MSLQ) หรือ Learning and Study Strategies Inventory (LASSI) เป็นต้น (Akturk & Sahin, 2011)

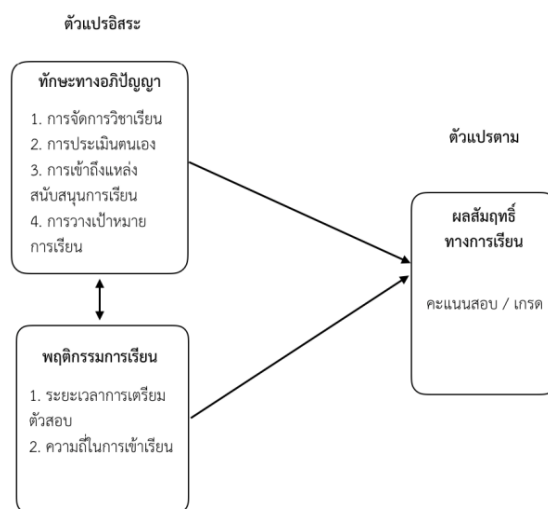
วิชาชีวเคมีจัดเป็นหนึ่งในวิชาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตามวิชาชีวเคมีมีเนื้อหาที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมสูง ทำให้ผู้เรียนอาจขาดความตั้งใจและแสดงพฤติกรรมและอภิปัญญาที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในการศึกษาครั้งนี้ ต้องการประเมินทักษะทางอภิปัญญา 4 หัวข้อได้แก่ การจัดการวิชาเรียน (Subject management) การประเมินตนเอง (Self-evaluation) การเข้าถึงแหล่งสนับสนุนการเรียน (Resource access) และการวางเป้าหมายการเรียน (Goal orientation) ในการเรียนวิชาชีวเคมี รวมถึงผลการสังเกตพฤติกรรม การเข้าเรียนและการเตรียมตัวสอบ ที่อาจมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาวิชาชีวเคมี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลประเมินทักษะทางอภิปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. เพื่อศึกษาการแจกแจงผลประเมินทักษะทางอภิปัญญาและคะแนนสอบในกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบและพฤติกรรมการเข้าเรียนที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดงานวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยประยุกต์มาจากโมเดลของ Ohtani & Hisasaka, 2018 โดยใช้พฤติกรรม การเข้าเรียน และการเตรียมตัวสอบเป็นตัวแปรอิสระร่วมกับทักษะทางอภิปัญญา ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายศึกษาทำการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่ลงเรียนรายวิชาชีวเคมี 1 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 260 คน แบ่งเป็นชาย 16.2% หญิง 83.8% คิดเป็นในสาขาวิชาเอกชีววิทยา 27% เคมี 31.1% จุลชีววิทยา 11.9% และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม 30.0%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบทักษะอภิปัญญาใช้แบบสอบถามทางอภิปัญญาที่ดัดแปลงมาจาก MAI และ LASSI โดยเน้นไปที่ทักษะอภิปัญญาด้านการประเมิน โดยแบ่งเนื้อหา

ออกเป็น 4 ส่วนได้แก่ การจัดการวิชาเรียน (ย่อกว่า วิชาเรียน) จำนวน 7 ข้อ การประเมินตนเอง (ย่อกว่า ตนเอง) จำนวน 4 ข้อ การเข้าถึงแหล่งสนับสนุนการเรียน (ย่อกว่า แหล่งสนับสนุน) จำนวน 3 ข้อ และการวางแผนการเรียน (ย่อกว่า เป้าหมาย) จำนวน 7 ข้อ แบบสอบถามใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต 5 อันดับ มีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha coefficient) เป็น 0.761 0.701 0.861 และ 0.892 ตามลำดับ ส่วนแบบวัดพฤติกรรมกรการเข้าเรียนและการเตรียมตัวสอบเป็นแบบสอบถามปลายปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นักศึกษาได้รับแบบสอบถามออนไลน์ผ่านระบบ Google Form มีนักศึกษาตอบกลับมา 253 คน คิดเป็น 97.3% แต่ในบางคำถามนักศึกษาตอบมาไม่ครบ จึงนับเป็นข้อมูลสูญหาย (Missing value)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางอภิปัญญาทั้ง 4 หัวข้อใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman's rho)

2. ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเกรดและลักษณะทางอภิปัญญาทั้ง 4 หัวข้อ รวมถึงการวิเคราะห์ผลสอบในกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมกรการเข้าเรียนและการเตรียมตัวสอบที่ต่างกัน ใช้การวิเคราะห์

ความแปรปรวนแบบ One-way ANOVA และทดสอบรายคู่ด้วย Tukey test อย่างไรก็ตาม หากข้อมูลไม่ผ่านข้อตกลง ได้แก่ มีการกระจายตัวที่ผิดปกติและไม่เป็นอิสระต่อกัน (ทดสอบด้วย Shapiro-Wilk test และ Levene's test ตามลำดับ) จะเปลี่ยนการวิเคราะห์เป็น One-way non-parametric ANOVA (Kruskal-Wallis, H test) และทดสอบรายคู่ด้วย Rank pairwise comparisons

สรุปผลการวิจัย

1. ผลความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางอภิปัญญา 4 หัวข้อและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนระหว่างทักษะทางอภิปัญญา 4 หัวข้อ ได้แก่ การจัดการวิชาเรียน การประเมินตนเอง การเข้าถึงแหล่งสนับสนุนการเรียน และการวางแผนการเรียน ร่วมกับคะแนนสอบของผู้เรียน พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางอภิปัญญาของทุกหัวข้อมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ (r_s อยู่ในช่วง 0.52-0.63) (ตาราง 1) และเมื่อพิจารณาพร้อมกับคะแนนสอบพบว่าค่าสหสัมพันธ์ของทักษะทางอภิปัญญาในทุกด้านย่อมมีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบอย่างมีนัยสำคัญที่ $p < 0.001$ และพบว่าในหัวข้อความเข้าใจและการประเมินงานหรือวิชาเรียนมีค่าสหสัมพันธ์สูงที่สุดที่ $r_s = 0.354$ ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับน้อย

ตาราง 1 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ Spearman's rho ของทักษะทางอภิปัญญา 4 หัวข้อและคะแนนสอบ

หัวข้อการประเมิน	วิชาเรียน	ตนเอง	แหล่งสนับสนุน	เป้าหมาย	คะแนนสอบ
วิชาเรียน	1.000				
ตนเอง	0.582**	1.000			
แหล่งสนับสนุน	0.546**	0.515**	1.000		
เป้าหมาย	0.629**	0.542**	0.572**	1.000	
คะแนนสอบ	0.354**	0.267**	0.195**	0.295**	1.000

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ $p < 0.001$

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พบว่า คะแนนสอบมีความสัมพันธ์กับคะแนนการประเมินอภิ
ปัญญาอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นจึงได้ทำการตรวจสอบข้อมูล
เพิ่มเติมว่าคะแนนในด้านย่อยต่าง ๆ นี้แจกแจงอย่างไรใน
กลุ่มนักศึกษาที่ได้เกรดต่างกัน ผลพบว่าในกลุ่มทักษะอภิ
ปัญญาด้านการจัดการวิชาเรียนมีค่า $F_{7,232} = 4.624$,

$p < 0.001$ กลุ่มทักษะอภิปัญญาด้านการ
ประเมินตนเอง มีค่า $F_{7,232} = 3.543$, $p = 0.001$ กลุ่ม
ทักษะอภิปัญญาด้านการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนการเรียน มี
ค่า $F_{7,232} = 1.553$, $p = 0.151$ กลุ่มทักษะอภิปัญญาด้าน
การวางแผนเป้าหมายการเรียน มีค่า $F_{7,232} = 3.302$,
 $p = 0.002$ ดังนั้นจึงทำการทดสอบรายคู่และได้ผลแสดง
ในตาราง 2

ตาราง 2 การแจกแจงของคะแนนในทักษะทางอภิปัญญา 4 หัวข้อในกลุ่มนักศึกษาที่มีเกรดต่างกัน

เกรด	จำนวน (n)	คะแนนเฉลี่ยย่อยของทักษะอภิปัญญาด้านการประเมิน $\pm$ SD*			
		วิชาเรียน	ตนเอง	แหล่งสนับสนุน	เป้าหมาย
F	78	18.00 $\pm$ 0.38 ^a	10.05 $\pm$ 0.22 ^a	7.59 $\pm$ 0.17 ^a	16.18 $\pm$ 0.42 ^a
D	16	18.06 $\pm$ 0.77 ^a	9.88 $\pm$ 0.49 ^a	7.50 $\pm$ 0.42 ^a	16.88 $\pm$ 0.94 ^a
D+	28	19.10 $\pm$ 0.52 ^{ab}	10.60 $\pm$ 0.46 ^{ab}	8.21 $\pm$ 0.33 ^a	17.32 $\pm$ 0.66 ^{ab}
C	60	19.90 $\pm$ 0.43 ^{ab}	11.43 $\pm$ 0.30 ^{ab}	8.33 $\pm$ 0.23 ^a	17.68 $\pm$ 0.42 ^{ab}
C+	14	20.07 $\pm$ 0.48 ^{ab}	11.26 $\pm$ 0.38 ^{ab}	8.04 $\pm$ 0.36 ^a	17.71 $\pm$ 0.74 ^{ab}
B	27	20.22 $\pm$ 0.66 ^{ab}	11.21 $\pm$ 0.59 ^{ab}	8.29 $\pm$ 0.47 ^a	18.33 $\pm$ 0.79 ^{ab}
B+	9	21.67 $\pm$ 0.67 ^b	11.44 $\pm$ 0.80 ^{ab}	8.44 $\pm$ 0.63 ^a	19.44 $\pm$ 0.88 ^{ab}
A	8	21.87 $\pm$ 1.34 ^b	12.50 $\pm$ 0.94 ^b	8.75 $\pm$ 0.98 ^a	20.88 $\pm$ 1.32 ^b

*ตัวยกในคอลัมน์เดียวกันที่ไม่เหมือนกันแสดงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p = 0.05$

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 2 จะเห็นได้ว่า
นักศึกษาที่ได้เกรดที่สูงขึ้นมักจะมีคะแนนเฉลี่ยในการ
ประเมินทักษะทางอภิปัญญาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในทุกด้าน
และนักศึกษาที่ได้เกรด A มีคะแนนประเมินเฉลี่ยที่
มากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อนักศึกษาที่ได้เกรด D
หรือ F ในทุกด้าน ยกเว้นด้านการหาแหล่งช่วยเหลือที่มีค่า
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2. การแจกแจงผลประเมินทักษะทางอภิปัญญา
และคะแนนสอบในกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเตรียม
ตัวสอบและพฤติกรรมการเข้าเรียนที่แตกต่างกัน

ในลำดับแรก ต้องการศึกษาค่าความสัมพันธ์
ระหว่างระยะเวลาในการเริ่มเตรียมตัวสอบของนักศึกษา

และคะแนนทักษะทางอภิปัญญา กับคะแนนสอบ ผลการ
สอบสามารถแบ่งกลุ่มนักศึกษาตามระยะเวลาในการ
เริ่มเตรียมตัวสอบได้เป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่เตรียมตัว
ก่อนสอบนานกว่า 1 เดือน 2) กลุ่มที่เตรียมตัวประมาณ
2-3 สัปดาห์ก่อนสอบ 3) กลุ่มที่เตรียมตัวประมาณ 1
สัปดาห์ก่อนสอบ 4) กลุ่มที่เตรียมตัวประมาณ 3-5 วัน
ก่อนสอบ และ 5) กลุ่มที่เตรียมตัวประมาณ 1-2 วันก่อน
สอบ ตามตาราง 3

สำหรับการแจกแจงคะแนนสอบในกลุ่ม
นักศึกษาที่เริ่มเตรียมตัวสอบต่างกัน พบว่ามีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มผู้เรียน ($H_{4,211} = 19.017$,
 $p = 0.001$) ซึ่งจากตาราง 3 จะเห็นได้ว่ากลุ่มนักศึกษาที่

เริ่มเตรียมตัวสอบเร็วกว่าจะมีแนวโน้มคะแนนสอบมากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่เตรียมตัวช้ากว่าอย่างเห็นได้ชัด แต่มาได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทางอภิปัญญาในกลุ่มที่มีการเตรียมตัวการเข้าเรียนที่ต่างกัน พบว่าในกลุ่มทักษะอภิปัญญาด้านการจัดการวิชาเรียนมีค่า $F_{4,211} = 4.358, p=0.002$ กลุ่มทักษะอภิปัญญาด้านการประเมินตนเอง มีค่า $F_{4,211} = 5.745, p<0.001$ กลุ่มทักษะอภิปัญญาด้านการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนการเรียน มีค่า $H_{4,211} = 16.457, p=0.002$ กลุ่มทักษะอภิปัญญาด้าน

การวางแผนเป้าหมายการเรียน มีค่า $H_{4,211} = 17.337, p=0.002$ ซึ่งจากผลที่แสดงในตาราง 3 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาที่เตรียมตัวล่วงหน้าเป็นเวลานานกว่ามีแนวโน้มที่จะมีคะแนนทักษะทางอภิปัญญาที่สูงกว่า โดยเฉพาะในด้านการจัดการวิชาเรียนและการวางแผนเป้าหมายการเรียนที่แสดงรูปแบบคะแนนเรียงจากมากไปหาน้อยอย่างเห็นได้ชัด และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในด้านการประเมินตนเองและการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนไม่พบรูปแบบดังกล่าวอย่างชัดเจน

ตาราง 3 ผลแจกแจงคะแนนสอบเฉลี่ยและคะแนนทักษะทางอภิปัญญาต่อระยะเวลาในการเริ่มเตรียมตัวสอบ

เวลาในการเริ่มเตรียมตัวสอบ	จำนวน (n)	คะแนนสอบเฉลี่ย $\pm$ SD*	คะแนนเฉลี่ยย่อยของทักษะอภิปัญญาด้านการประเมิน $\pm$ SD*			
			วิชาเรียน	ตนเอง	แหล่งสนับสนุน	เป้าหมาย
≥ 1 เดือน	24	53.68 $\pm$ 3.95 ^a	19.91 $\pm$ 0.66 ^a	10.65 $\pm$ 0.40 ^{ab}	8.48 $\pm$ 0.36 ^{ab}	18.35 $\pm$ 0.59 ^{ab}
2-3 สัปดาห์	79	48.03 $\pm$ 1.64 ^{ab}	19.92 $\pm$ 0.38 ^a	11.65 $\pm$ 0.26 ^a	8.62 $\pm$ 0.19 ^a	18.49 $\pm$ 0.44 ^a
1 สัปดาห์	67	46.85 $\pm$ 1.50 ^{abc}	19.00 $\pm$ 0.32 ^a	10.42 $\pm$ 0.27 ^{ab}	7.61 $\pm$ 0.21 ^b	16.67 $\pm$ 0.39 ^{ab}
3-5 วัน	33	40.97 $\pm$ 1.83 ^{bc}	17.84 $\pm$ 0.60 ^{ab}	9.66 $\pm$ 0.39 ^b	7.47 $\pm$ 0.29 ^b	16.63 $\pm$ 0.59 ^{ab}
1-2 วัน	12	35.72 $\pm$ 2.37 ^c	16.92 $\pm$ 1.23 ^b	10.17 $\pm$ 0.76 ^{ab}	7.92 $\pm$ 0.45 ^{ab}	14.92 $\pm$ 1.45 ^b

*ตัวอักษรในคอลัมน์เดียวกันที่ไม่เหมือนกันแสดงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p=0.05$

ในลำดับถัดมา ต้องการตรวจสอบว่าคะแนนการประเมินทักษะทางอภิปัญญาทั้ง 4 หัวข้อมีการแจกแจงเป็นอย่างไรในกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเข้าเรียนที่ต่างกัน โดยในขั้นแรกได้ตรวจสอบความถี่ในการเข้าเรียนของนักศึกษา จากผลการสอบถามสามารถแบ่งกลุ่มนักศึกษาจากความถี่ในการเข้าเรียนได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่เข้าเรียนทุกครั้งไม่เคยขาดเรียน 2) กลุ่มที่ขาดเรียนเพียง 1-2 ครั้ง 3) กลุ่มที่เข้าเรียนเป็นส่วนใหญ่ มีขาดเรียนเป็นครั้งคราว และ 4) กลุ่มที่เข้าเรียนน้อย ขาดเรียนเป็นส่วนใหญ่ ตามตาราง 4

จากการวิเคราะห์คะแนนสอบในกลุ่มนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเข้าเรียนที่ต่างกัน พบว่ามีความแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของคะแนนสอบกับความถี่ในการเข้าฟังการบรรยาย ($H_{4,239} = 15.854, p<0.001$) โดยผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในแต่ละคู่แสดงในตาราง 4 ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มนักศึกษาที่เข้าเรียนทุกครั้งหรือขาดเรียนเพียง 1-2 ครั้งมีแนวโน้มที่จะได้คะแนนสอบมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

เมื่อทำการแจกแจงผลประเมินทักษะทาง อภิปัญญาในกลุ่มของนักศึกษาที่มีความถี่ในการเข้าเรียนต่างกัน และวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลพบว่าในกลุ่มทักษะอภิปัญญาด้านการจัดการวิชาเรียนมีค่า $F_{3,236} = 0.295, p=0.829$ กลุ่มทักษะอภิปัญญาด้านการประเมินตนเอง มีค่า $F_{3,236} = 0.406, p=0.749$ กลุ่มทักษะ อภิปัญญาด้านการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนการ

เรียน มีค่า $F_{3,236} = 2.305, p=0.073$ กลุ่มทักษะอภิ
 ปัญญาด้านการวางแผนเป้าหมายการเรียน มีค่า $F_{3,236} =$
 $2.869, p=0.037$ ดังนั้นจึงเลือกทำการทดสอบรายคู่
 เฉพาะกลุ่มที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ $p<0.05$ ได้แก่
 กลุ่มทักษะอภิปัญญาด้านการวางแผนเป้าหมายการเรียน

ซึ่งแสดงผลในตาราง 4 ซึ่งจากผลในตารางจะเห็นได้ว่า
 นักศึกษากลุ่มที่ขาดเรียนเป็นส่วนใหญ่จะมีคะแนน
 ทักษะในการวางแผนเป้าหมายในการเรียนที่น้อยกว่ากลุ่ม
 นักศึกษาที่เข้าเรียนครบทุกครั้งหรือขาดเรียนเป็นครั้ง
 คราวเท่านั้น

ตาราง 4 ผลแจกแจงของคะแนนสอบและทักษะทางอภิปัญญาด้านการวางแผนเป้าหมายในกลุ่มนักศึกษาที่ความถี่ในการเข้าเรียนต่างกัน

ความถี่ในการเข้าเรียน	จำนวน (n)	คะแนนสอบ เฉลี่ย $\pm$ SD*	คะแนนเฉลี่ยย่อยของ ทักษะอภิปัญญาด้านการวางแผนเป้าหมาย $\pm$ SD*
เคยเข้าเรียนบ้าง แต่ขาดเรียนเป็นส่วนใหญ่ (ประมาณ 1-50%)	15	42.22 $\pm$ 3.47 ^{ab}	15.13 $\pm$ 0.93 ^a
เข้าเรียนเป็นส่วนใหญ่ แต่มีขาดเรียนบ้าง (ประมาณ 50-80%)	53	41.03 $\pm$ 1.44 ^a	17.15 $\pm$ 0.52 ^{ab}
เคยขาดเรียนเพียง 1-2 ครั้ง (ประมาณ 80-99%)	114	45.84 $\pm$ 1.14 ^{ab}	17.33 $\pm$ 0.34 ^b
ไม่เคยขาดเรียนเลย (เข้าเรียน 100%)	58	53.27 $\pm$ 2.35 ^b	18.12 $\pm$ 0.44 ^b

*ตัวกในคอลัมน์เดียวกันที่ไม่เหมือนกันแสดงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p=0.05$

อภิปรายผลการวิจัย

ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบและผลการทดสอบทักษะทางอภิปัญญา 4 หัวข้อ ได้แก่ การจัดการวิชาเรียน การประเมินตนเอง การเข้าถึงแหล่งสนับสนุนการเรียน และการวางแผนเป้าหมายการเรียน (ตาราง 1) พบว่าทุกหัวข้อมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ $p<0.001$ แต่ความสัมพันธ์ตามเกณฑ์ของ Hinkle et al., 1998 พบว่ามีความสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อย โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ดีที่สุดคือ ด้านการประเมินเนื้อหาวิชาที่ทำงาน ($r_s=0.354, n=240, p<0.01$) และเนื่องจากความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม ผลนี้ได้สอดคล้องกับการวิเคราะห์ทอริมานโดย Ohtani & Hisasaka, 2018 ที่พบความสัมพันธ์ของระดับ อภิปัญญาโดยรวมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ ใน ระ บ ั บ น ้ อ ย ($\beta=0.17, 95\%[0.12,0.23], N=369,039$) แต่จะเพิ่มมากขึ้นหากมีการเก็บข้อมูลโดย

การสัมภาษณ์ ดังนั้นจึงอาจเป็นไปได้ว่า ข้อมูลทางอภิปัญญาที่นักศึกษาตอบแบบสอบถามอาจมีการคลาดเคลื่อนเนื่องจากความเอนเอียงทางความจำ (Memory bias) ดังนั้นจึงได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมว่าผลทดสอบทางอภิปัญญามีการแจกแจงอย่างไรเมื่อเทียบกับเกรดที่นักศึกษาได้รับ ซึ่งผลออกมาว่านักศึกษาที่ได้เกรด A มีคะแนนทดสอบทักษะอภิปัญญาที่ตกว่านักศึกษาที่ได้เกรด D หรือ F ในแทบทุกด้าน ในขณะที่นักศึกษาที่ได้เกรด C-B ไม่มีความแตกต่างกัน (ตาราง 2) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแม้ความสัมพันธ์อยู่ของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและทักษะอภิปัญญาจะไม่มากในกลุ่มนักศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่ที่ได้เกรดปานกลาง แต่จะเห็นได้ชัดเป็นอย่างมากในกลุ่มนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงมากหรือน้อยมาก จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นถึงนัยว่าการเพิ่มระดับอภิปัญญาในกลุ่มคะแนนน้อยและกลุ่มคะแนนปานกลางอาจจะช่วยให้มีผลการเรียนที่ดี อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับที่วิเคราะห์โดย Susanto

et al., 2016 ที่พบว่าคะแนน Metacognition score Awareness Inventory (MAI) มีความสัมพันธ์กับเกรดของนักเรียนโดยตรง และ Ozsoy, Memis & Temur, 2009, p162-163 ที่พบว่าระดับอภิปัญญาไม่สอดคล้องกับทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับปานกลาง แต่จะพบความสอดคล้องที่มากขึ้นในนักเรียนที่มีผลการเรียนดี

พฤติกรรมในการเข้าเรียนและการเตรียมตัวสอบนับเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนทักษะทางอภิปัญญาในด้านการควบคุมตนเอง (Self-regulation) นั่นคือผู้เรียนที่มีทักษะที่สูงกว่า ส่วนหนึ่งจะแสดงออกมาทางการเข้าเรียนเป็นประจำและเตรียมตัวสอบล่วงหน้าตั้งแต่เนิ่น ๆ ในงานวิจัยนี้พบว่ากลุ่มผู้เรียนที่มีการเตรียมตัวสอบที่นานกว่า (ตั้งแต่ 2 สัปดาห์ขึ้นไป) มีคะแนนสอบที่สูงกว่ากลุ่มที่เตรียมตัวสอบแบบกระชั้นชิดอย่างมีนัยสำคัญ (ตาราง 3) เมื่อพิจารณาทักษะทางอภิปัญญาควบคู่กันพบว่าทักษะทางอภิปัญญาด้านการจัดการวิชาเรียนและการวางแผนการเรียนจะเพิ่มสูงมากขึ้นในกลุ่มที่นักศึกษามีการเตรียมตัวดี แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนที่เข้าใจธรรมชาติของวิชาและมีการจัดการเป้าหมายทางการเรียนที่ดี จะมองเห็นถึงความสำคัญของวิชาเรียน มีแรงบันดาลใจ และทำให้มีการเตรียมตัวสอบ รวมถึงได้ผลการเรียนที่ดีกว่า ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Eckerlein et al., 2019 ที่พบว่าผู้เรียนที่มีการควบคุมอารมณ์เชิงบวกที่ดีกว่าจะลงแรงในการเตรียมสอบที่มากขึ้นและได้ผลการเรียนที่ดีขึ้น

จากการวิเคราะห์เกี่ยวพฤติกรรมในการเข้าเรียนที่อาจมีผลต่อคะแนนสอบและทักษะอภิปัญญา ในตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มนักศึกษาที่ไม่ขาดเรียนเลยหรือขาดเรียนเพียงครั้งเดียวมีคะแนนสอบสูงกว่านักศึกษาที่ขาดเรียนอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ความถี่ในการเข้าเรียนกับด้านต่าง ๆ ในทักษะอภิปัญญาทั้ง 4 หัวข้อ พบว่ามีเพียงด้านการวางแผนการเรียนเท่านั้นที่แสดงนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า

นักศึกษาที่เข้าเรียนเป็นประจำมีการวางแผนเป้าหมายที่ชัดเจนกว่านักศึกษาที่ขาดเรียนบ่อย แม้ว่าจะมีความสามารถในการประเมินตนเองหรืองานไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับ Caviglia-Harris, 2004 ที่พบว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจส่งผลต่อคะแนนสอบมากที่สุด โดยที่การเข้าเรียนไม่ว่าจะด้วยการบังคับหรือสมัครใจส่งผลเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ Caviglia-Harris, 2004 ยังพบว่าเกรดเฉลี่ยและคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยยังมีผลต่อคะแนนสอบและพฤติกรรมของนักศึกษา ในงานวิจัยนี้ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถสรุปได้ทันทีว่าการเข้าเรียนทุกครั้งจะทำให้คะแนนสอบดีขึ้น แต่แน่นอนว่านักศึกษาที่เข้าเรียนเป็นประจำย่อมมีอภิปัญญาด้านการวางแผนและการควบคุมดีกว่านักศึกษาที่ขาดเรียนบ่อย ซึ่งนั่นก็แสดงถึงความรับผิดชอบและความเอาใจใส่ที่มีต่อการเรียน ซึ่งก็อาจจะเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้นักศึกษาในกลุ่มนี้ได้คะแนนสอบที่ดีกว่า

โดยสรุปจะเห็นได้ว่า ทักษะทางอภิปัญญาด้านการวางแผนการเรียนส่งผลมากที่สุดทั้งในกลุ่มนักศึกษาที่เตรียมตัวสอบมากและเข้าเรียนเป็นประจำ รวมถึงการมีแนวโน้มที่จะได้เกรดเพิ่มมากขึ้น การส่งเสริมทักษะทางอภิปัญญาในด้านนี้อาจเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีในการเรียน และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปออกแบบวิธีการเพื่อใช้กระตุ้นอภิปัญญา (Metacognitive prompt) โดยจะเห็นได้ว่าการกระตุ้นทักษะทางอภิปัญญาทั้ง 4 หัวข้อ โดยเฉพาะด้านการวางแผนการเรียน ร่วมกับการส่งเสริมให้เปลี่ยนพฤติกรรมในการเข้าเรียนและเตรียมตัวสอบ อาจมีส่วนช่วยในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรมีการขยายการศึกษาให้ครอบคลุมทักษะทางอภิปัญญาให้เพิ่มมากขึ้น เช่น ทักษะในการควบคุม หรือทักษะในการประเมินด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย

2. ควรมีการออกแบบวิธีการกระตุ้นทางอภิปัญญาและทดสอบว่าวิธีการดังกล่าวส่งผลต่อผลการเรียนของผู้เรียนอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- Akturk, A. O., Sahin I. (2011). *Literature Review on Metacognition and its Measurement*. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 15, pp3731-3736.
- Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (2000). *How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School*. Washington DC: National Academy Press.
- Caviglia-Harris, J. (2004). *Attendance Rates and Academic Achievement: Do Attendance Policies and Class Size Effects Impact Student Performance?* SSRN Electronic Journal. DOI: 10.2139/ssrn.605462
- Eckerlein, N., Roth, A., Engelschalk, T., Steuer, G., Schmitz, B. & Dresel, M. (2019). *The Role of Motivational Regulation in Exam Preparation: Results From a Standardized Diary Study*. *Frontiers in Psychology*. 10 pp. 195.
- Flavell, J. H. (1979). *Metacognition and cognitive monitoring: A new area of cognitive-developmental inquiry*. *American Psychologist*, 34(10), pp906–911.
- Hinkle, D.E, William, W. and Stephen G. J. (1998). *Applied Statistics for the Behavior Sciences*. 4th ed. New York: Houghton Mifflin.
- Ohtani, K., Hisasaka, T. (2018). *Beyond intelligence: a meta-analytic review of the relationship among metacognition, intelligence, and academic performance*. *Metacognition Learning* 13, pp179–212
- Ozsoy, G., Aysel, M., & Temur, T. (2009). *Metacognition, study habits and attitudes*. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 2.
- Rhodes, M. G. (2019). *Metacognition*. *Teaching of Psychology*. 46(2), pp168–175.
- Susanto, H.A. & Astutiningtyas, E.L. & Pratiwi, V.U. (2016). *Metacognitive skills and grade point average*. 12. pp3601-3607.

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Development of handout in Subject Sankhaburi Local. Code
ส21231 Mathayomsuksa One

ธีรพงศ์ ทับอินทร์¹

Teerapong Thabin¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ เอกสารประกอบการสอนรายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา รหัสวิชา ส21231 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา รหัสวิชา ส21231 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนรายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา รหัสวิชา ส21231 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า (1) การสอนด้วยเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.64/83.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ (2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน โดยใช้เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : เอกสารประกอบการสอน / รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา

¹ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบางระจันวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

¹Senior Professional Level Teachers (K3 Teachers) in The Bangrachanwittaya school, The Secondary Educational Service Area Office 5

ABSTRACT

The purposes of this study were to compare learning achievement before and after using the developed handout in Subject Sankhaburi Local; Code ส 2 1 2 3 1 MathayomSuksa one and study the satisfaction of students for studying this handout on basis of 80/80 criteria. The research samples included group was 43 students of MathayomSuksa 1/3, 1st Semester, Academic year 2020 at Khuruprachaasan School. The research instruments consisted of handout, achievement test and a questionnaire on teaching and learning satisfaction in Subject Sankhaburi Local; Code ส 21231 Results of the study were revealed as follow (1) The efficiency of handout in Subject Sankhaburi Local; Code ส 21231 measured 81.64/83.15 which is higher than the established 80/80 performance criteria. (2) The post-learning achievement of students through the developed handout was significantly higher at .05 (3) The students were satisfied with the teaching and learning by using the handout in Subject Sankhaburi Local; Code ส 21231 at the very level.

Keywords: Teaching materials / Subject Sankhaburi Local

ภูมิหลัง

สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 นี้ เป็นสังคม พหุวัฒนธรรมมีความหลากหลายทางเชื้อชาติศาสนา วัฒนธรรม จากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ที่สามารถทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างกันทำได้ง่าย รวดเร็วขึ้นและไม่มีข้อจำกัดของระยะทาง รวมไปถึงการรวมกลุ่มกันของบรรดาประเทศต่างๆ เพื่อความเจริญก้าวหน้าด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ ทำให้เกิดสังคมที่มีความหลากหลายขึ้นและจำเป็นอย่างยิ่งที่สังคมจะต้องอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายได้อย่างสันติสุข ภาพสังคมไทยในอนาคตที่พาสังคมไปในทิศทาง การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยหวังว่าจะมีความสมดุลระหว่าง การพัฒนาเศรษฐกิจ และจิตใจ โดยตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญของวัฒนธรรมทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ยึดสันติและมีทางสายกลาง (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555)

การพัฒนาอย่างสมดุล ระหว่างการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ที่ต้องมีเป้าหมายร่วมที่การอยู่

ร่วมกันอย่างสมดุล ทั้งระหว่างคนกับคน และคนกับ สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่าง ยั่งยืนต้องอาศัยหลักการ 4 ประการ ดังนี้

1) การพัฒนาอย่างบูรณาการ ซึ่งควรจะบูรณา การอย่างน้อย 8 เรื่อง เข้ามาด้วยกัน คือ เศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา ประชาธิปไตย ซึ่งการบูรณาการนั้นต้องเอาพื้นที่ที่เป็นตัว ตั้งพื้นที่ คือ ชุมชน ท้องถิ่น จังหวัด ซึ่งเป็นที่มาของ หลักการ “ชุมชนจัดการตัวเอง ท้องถิ่นจัดการตนเอง จังหวัดจัดการตนเอง”

2) พระเจดีย์ต้องสร้างรากฐาน คือ สิ่งใดที่จะตั้ง และอยู่ได้อย่างมั่นคงต้องมีฐานที่กว้างและแข็งแรง โดยที่ ทิศทางเก่าของการพัฒนาประเทศไทยจะใช้การสร้าง พระ เจดีย์จากยอดทำให้ฐานเกิดความอ่อนแอและไม่ยั่งยืน ดังนั้นฐานที่แข็งแรงของสังคม คือ ชุมชนท้องถิ่น ถ้าชุมชน แข็งแรงมีการพัฒนาอย่างบูรณาการจะเกิดการอยู่ร่วมกัน อย่างสมดุลและยั่งยืน ระหว่างคนกับคนและคนกับ สิ่งแวดล้อม

3) การเคารพความรู้ในตัวคน มิใช่มุ่งแต่การศึกษาในตำรา ตัวของชาวบ้านจะมีความรู้และประสบการณ์ที่เรียกว่า ภูมิปัญญา ซึ่งมีประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการเคารพความรู้ในตัวคนจะเป็นการให้เกียรติ ดังนั้นหากคนส่วนใหญ่ของประเทศไม่มีเกียรติประเทศก็จะไม่มั่นคง

4) ระบบการศึกษาต้องเป็นระบบที่ส่งเสริมความงอกงามอย่างหลากหลายไม่ใช่ระบบการควบคุม คือ การเปิดให้ชุมชน ท้องถิ่นมีความริเริ่มเองอย่างหลากหลาย มีการเรียนรู้ต่อยอด จะทำให้เกิดความสร้างสรรค์และเป็นพลังในการพัฒนาประเทศต่อไป (ประเวศ วะสี, 2555)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบรรยายเรื่อง การพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ความตอนหนึ่งว่า “.....นอกจากความเจริญในทางด้านวัตถุสมัยใหม่แล้วสิ่งที่มีความสำคัญควบคู่กันไป จะละเลมิเสียมิได้ คือ ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ อันเป็นเครื่องหมายของความเจริญ ที่มีมาแต่ ปู่ ย่า ตา ยาย อันเป็นหน้าที่ของเราผู้เป็นลูกหลาน ในชั้นหลังจะต้องช่วยกันรักษาและส่งเสริมไว้ให้มีความเจริญสืบไป.....”(สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2554)

พระราชดำรัสข้างต้น ย่อมแสดงให้เห็นถึง ความห่วงใยของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทย ขนบธรรมเนียม ประเพณี และศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าควรแก่การธำรงรักษา สู้รุ่นลูกรุ่นหลาน ดังนั้น การจัดการศึกษาสำหรับการพัฒนาเยาวชนในยุคศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นต้องพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้มีความใฝ่รู้และมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อก้าวทันความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งต้องสามารถคิดต่อยอดเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ๆ การเปลี่ยนแปลงทำให้สังคมต้องปรับตัวหากสังคมใดยังคงดำรงอยู่แบบเดิมขาดการศึกษาค้นคว้า ไม่มีองค์ความรู้ใหม่ เป็นสังคมที่มีแต่การเลียนแบบและการถูกครอบงำทางความคิด ไม่มี

เอกลักษณ์เป็นตนเองจะเป็นสังคมที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันต่ำ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสังคมใหม่ให้เป็น สังคมฐานความรู้มีผู้คนที่รู้จักคิด สร้างหรือผลิตงานใหม่ที่มีการพัฒนาเชื่อมโยงความรู้เป็นสังคมที่มีเหตุผล

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยกาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทนอดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) รายวิชาสังคมศึกษามีความเชื่อและปรัชญา ดังนี้ (1) เน้นเนื้อหาเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองที่ดี และมีประสิทธิภาพ (2) เน้นความสามารถในการปรับตัวและแก้ไขปัญหาต่างๆในสังคม (3) เน้นพัฒนาการสูงสุดของเอกัตบุคคล (สุนทวิทย์ บุญสมบัติ, 2555)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 กำหนดเรื่อง “ภูมิปัญญาไทย” ไว้ใน มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ คือ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล มาตรา 27 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาชุมชนและสังคมภูมิปัญญาไทย เห็นได้ว่าในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญต่อภูมิปัญญาไทยที่เคยถูกละเลยในอดีต มีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยอย่างแท้จริง ดังนั้นโรงเรียนจำเป็นต้องทำการปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดีต่อภูมิปัญญาไทยในทุกรูปแบบ ทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอน การดำเนินชีวิต การจัดกิจกรรมต่างๆโดยมี เบ้าหลอมที่ดีคือ ครู โดยการจัดให้มีการบูรณาการภูมิปัญญาไทยเข้ากับวิชา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและ

ภาคปฏิบัติ นักเรียนจะเกิดความรู้และนำมาซึ่งความภูมิใจ ในความเป็นไทย ความเป็นชาติไทย ที่มีภูมิปัญญาไทย ที่ ไม่ด้อยกว่าชาติใดในโลก (ช่อ สันธณพิพัฒน์, 2550)

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญ ของการจัดการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ คุณค่าของประวัติศาสตร์ อัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น ของอำเภอศรีนครบุรี จังหวัดชัยนาท มาสร้างเป็นนวัตกรรม การสอน การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชา ส 21231 เมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนครูประชาสรรค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาวิชาสาระการ เรียนรู้ท้องถิ่น โดยเห็นว่าจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความ เข้าใจ ในชุมชนท้องถิ่นของตน รวมไปถึงสร้างความ ภาคภูมิใจและเป็นแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ สำคัญในท้องถิ่นอีกแนวทางหนึ่ง เพื่อสร้างความแข็งแกร่ง ให้กับชุมชนท้องถิ่นและพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

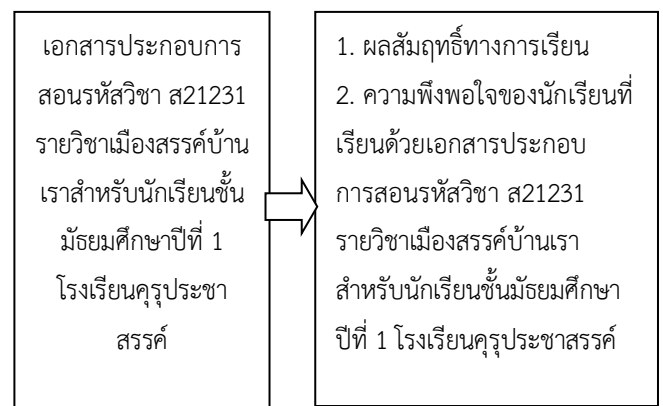
1. เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนครูประชาสรรค์ ที่มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา สำหรับ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนครูประชาสรรค์ ที่ เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนระหว่างก่อนเรียนกับ หลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน ด้วยเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชา เมืองสรรค์บ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนครูประชาสรรค์

สมมติฐานการวิจัย

1. เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนครูประชาสรรค์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. การสอนด้วยเอกสารประกอบการสอน รหัสส วิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนครูประชาสรรค์ จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อน เรียน
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน ด้วยเอกสารประกอบการสอนรหัสวิชา ส21231 รายวิชา เมืองสรรค์บ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนครูประชาสรรค์ อยู่ในระดับพึงพอใจมากขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา เอกสารประกอบการสอน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่ เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา สำหรับนักเรียน ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนครูประชาสรรค์ โดยนำมา เขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนครูประชาสรรค์ จำนวน 8 ห้องเรียน จำนวน 329 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียน ครูประชาสรรค์ จำนวน 42 คน โดยใช้วิธีการสุ่ม กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์ บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา เมืองสรรค์บ้านเรา จำนวน 40 ข้อ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์ บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา หรือลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังการเรียน การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ค่าความเที่ยง ดัชนีประสิทธิผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้กับประชากรที่ใช้ในการวิจัยด้วยตนเอง โดยมีกรชี้แจงผู้เรียนให้เข้าใจถึงวิธีการเรียนและบทบาทของผู้เรียน เป้าหมายและจุดประสงค์ของการเรียนรู้และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

(2) ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

(3) ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง

(4) ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการเรียนเสร็จสิ้น

(5) นำคะแนนสอบจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาตรวจและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

(6) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาวิเคราะห์ข้อมูล

(7) สรุปและรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการ เรียบเรียงรูปเล่มและรายงานต่อผู้เกี่ยวข้อง

อภิปรายผลการวิจัย

1). ด้านประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 81.64/83.15 ซึ่งผลที่ได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 แสดงว่าเอกสารประกอบการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากเอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นเป็นการเสนอความรู้พื้นฐานของสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวใช้ประกอบการเรียนรู้จริงของนักเรียน นักเรียน

สามารถนำไปเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริง ได้เห็นสิ่งของจริง ปฏิบัติจริง โดยเอกสารประกอบการสอนได้กำหนดวัตถุประสงค์ แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยจุดประสงค์ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามหลักการที่กำหนดโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้วิจัยได้สร้างเอกสารประกอบการสอนขึ้นจากการทดลองใช้ตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ขั้นตอนการสร้างการทดลองใช้กับนักเรียนในปีการศึกษา 2561 มีประสิทธิภาพ 80.08/80.42 และพัฒนามาใช้กับนักเรียนในปีการศึกษา 2562 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.64/83.15 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรินทร์ พิสิทธ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง ความพอเพียงกับมหัตศรรย์เห็ดโต้งฝน ผลการวิจัยพบว่าเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง ความพอเพียงกับมหัตศรรย์เห็ดโต้ง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดโดยค่าประสิทธิภาพของการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง การทดลองกลุ่มเล็ก และการทดลองภาคสนามเป็น 87/90 83/58 และ 84/85 ตามลำดับ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน มีคะแนนหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสมัย เตชะกุลวณิช (2555, บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.38/85.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส 21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพจริงสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนใน รหัสวิชา ส 21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้เป็นอย่างดี

2). ด้านผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) ของเอกสารประกอบการ

สอน รหัสวิชา ส 21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าเท่ากับ 0.876 คิดร้อยละ 87.60 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส 21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื่องมาจากเอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นเป็นการสอนความรู้บนพื้นฐานของสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ใช้ประกอบการเรียนรู้จริงของนักเรียน นักเรียนสามารถนำไปเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริง ได้เห็นสิ่งของจริง ปฏิบัติจริง โดยเอกสารประกอบการสอนได้กำหนดวัตถุประสงค์แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยจุดประสงค์ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามหลักการที่กำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้วิจัยได้สร้างเอกสารประกอบการสอนขึ้นจากการทดลองใช้ตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ขั้นตอน การสร้างการทดลองใช้กับนักเรียน ในปีการศึกษา 2561 ที่มีประสิทธิภาพ 80.08/80.42 และพัฒนามาใช้กับนักเรียนในปีการศึกษา 2562 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.64/83.15 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรินทร์ พิสิทธ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง ความพอเพียงกับมหัตศรรย์เห็ดโต้งฝน ผลการวิจัยพบว่าเอกสารประกอบการสอน เรื่อง ความพอเพียงกับมหัตศรรย์เห็ดโต้งฝน มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดโดยค่าประสิทธิภาพของการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง การทดลองกลุ่มเล็กและ การทดลองภาคสนามเป็น 87/90 83/58 และ 84/85 ตามลำดับและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสมัย เตชะกุลวณิช (2555, บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า เอกสาร

ประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.38/85.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์ บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพจริงสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนใน รหัสวิชา ส 21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้เป็นอย่างดี

3). ด้านผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) ของเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 0.876 คิดเป็นร้อยละ 87.60 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น จากการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ร้อยละ 87.60 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภารัตน์ สนิทชน (2551, บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยพัฒนาการ ชาติไทย เรื่อง ราชอาณาจักรอยุธยา มหานคร แห่งโลกตะวันออก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้และเอกสารประกอบการเรียนที่สร้างขึ้น มีค่าเท่ากับ 0.7156 หมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากเรียน ร้อยละ 71.56 และสอดคล้องกับผลวิจัย ของ สุรินทร์ พิธิกุล (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและพัฒนาเอกสารประกอบการสอน เรื่อง ความพอเพียงกับมัทศจรยเหตุโด่งฝน ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการเรียน การสอน เรื่อง ความพอเพียงกับมัทศจรยเหตุโด่งฝน มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .670 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียน ร้อยละ 67.00 แสดงให้เห็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนที่ครูผู้สอน ทำหน้าที่จัดและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้เองจากเอกสารประกอบการเรียนการ

สอนและการเรียนรู้ มีส่วนทำให้ผลการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ ไซต์ การ์ไซต์ (Ghaith, Ghazi, 204 : 279-294) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนระหว่างนักเรียนและครู เป็นสิ่งสำคัญ และจัดว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน ซึ่งในการสอนภาษาอังกฤษโดยการสุ่มตัวอย่างนักเรียนกลุ่มหนึ่งจัดกระบวนการกลุ่ม ผลปรากฏว่านักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติ

4). คะแนนเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส 21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งว่าแสดงว่าเมื่อนักเรียนได้ศึกษาจากเอกสารประกอบการสอน ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑารัตน์ ศรีประเทือง (2552, บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุดคุณธรรมนำชีวิต ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุดคุณธรรมนำชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิจัยของ สติย์ กระบวนศรี (2553, บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเรียนของนักเรียน ที่ใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและ

หลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากผลการวิจัย ที่สนับสนุนดังกล่าวแล้ว ผลที่เกิดจากการใช้เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส 21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะช่วยให้นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความก้าวหน้าและพัฒนาทางการเรียนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเอกสารประกอบการสอน มีกระบวนการจัดทำโดยนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ในชุมชน เป็นข้อมูลสารสนเทศทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นักเรียนพบเจอในชีวิตประจำวัน มาถ่ายทอดในรูปแบบของเอกสาร ที่สรุปรวบรวมจัดเรียงให้เข้าใจง่ายมากขึ้นพร้อมกันนั้นนักเรียนยังได้เรียนรู้จากสถานที่จริง สิ่งของเครื่องใช้จริง จากประสบการณ์จริงของนักเรียนจึงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร

5). การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส 21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การนำเสนอมีความน่าสนใจและน่าเรียนรู้ มีความพึงพอใจมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบของเอกสารประกอบการเรียนการสอนมีความสวยงามและน่าอ่าน และเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับชื่อหน่วยการเรียนรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการจัดสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่ถูกถ่ายทอดประวัติศาสตร์ความเป็นมาของคนในชุมชน เป็นเนื้อหาที่ต้องอาศัยการสืบค้นที่ต้องใช้เวลานานและเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ จึงมีความน่าสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้ อีกทั้งรูปแบบการจัดเรียงเนื้อหาในเอกสารประกอบการสอนทำให้นักเรียนอ่านและเรียนรู้จากสถานที่จริงซึ่งอยู่ใกล้บริเวณสถานศึกษาและชุมชน ดึงดูดความสนใจที่จะเรียนรู้และเกิดความสุขสนานในการเรียนรู้ของนักเรียน

สอดคล้องกับแนวคิดของ โกวิท ประวาทพฤกษ์ (2548, 32) ที่ได้กล่าวถึงการจัดการกระบวนการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่แท้จริงนั้น ต้องพัฒนานักเรียนให้รู้เท่าทันธรรมชาติที่มีอยู่แล้วให้เข้าใจความจริงที่เกิดขึ้นในโลก เห็นความงามที่มีอยู่ในโลกและเห็นความดีที่อยู่ในสังคมโลกองค์ประกอบพื้นฐานแห่งการเรียนรู้ มี 3 กลุ่ม คือ สิ่งที่เรียน วิธีการเรียน และบรรยากาศสนับสนุนการเรียนรู้ การเรียนรู้ไม่รู้ว่าจะเรื่องใด ก็ตามต้องให้เรียนรู้สิ่งที่มีความหมายต่อตัวเขาเองสิ่งที่เรียนมีความท้าทายและสามารถบรรลุได้ สิ่งที่เรียนสอดคล้อง กับระดับพัฒนาการของเขา นักเรียนมีโอกาสเลือกและวางแผนเป็นผู้สร้างความรู้เองได้ฝึกฝนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติเกิดค่านิยมในสิ่งที่ทำและมุ่งสร้างสรรค์สังคม การศึกษาที่จะสามารถสืบทอดวัฒนธรรมได้นั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการเรียนรู้ทั้งเนื้อหาและการปฏิบัติและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในอันที่จะทำให้นักเรียนได้เข้าใจในคุณค่าที่แท้จริงของวัฒนธรรม มีทักษะทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีงาม สามารถสร้างสรรค์และเลือกสรรนำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อสังคมในกระบวนการสอนวิชาสังคมศึกษานั้นเป็นระดับมัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาในอำเภอศรีนครบุรี นำเอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ส 21231 รายวิชาเมืองสรรค์บ้านเรา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้จัดกิจกรรมในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นของอำเภอศรีนครบุรี

1.2 สถานศึกษาสามารถนำเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาเลือกต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรัก

ความภูมิใจและร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานไว้ซึ่งวัฒนธรรม
ที่ดีงามของสังคม

1.3 จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
พบว่า ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้
ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน ได้เรียนรู้จาก
สื่อที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถแสดง
ความคิดเห็นในการนำเสนอผลงานในรูปแบบต่างๆ

1.4 ควรนำเอกสารประกอบการสอนไป
เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในวิชา
อื่นๆให้สามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการเรียน
การสอนได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

โกวิท ประวาทพฤกษ์. (2548). การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง สร้างพหุปัญญาด้วยโครงการ.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พ.ว.).

จุฑารัตน์ ศรีประเทือง. (2552). รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุด คุณธรรมนำชีวิต. นครสวรรค์ : โรงเรียนวัดหนองเบน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3.

ช่อ สันธนพิพัฒน์. (2550, ตุลาคม-ธันวาคม). ภูมิปัญญาไทยกับการจัดการศึกษา. วารสารวิชาการ, 10(4), 13-16.

ประเวศ วะสี. (2555). ทิศทางใหม่ประเทศไทย ทิศทางใหม่ของการศึกษาชุมชนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.
ลาดพร้าว.

พิสมัย เตชะกุลวณิชย์. (2555). รายงานการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พะเยา : โรงเรียนบ้านร่องห้า.

สถิตย์ กระบวนศรี. (2553). รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. กำแพงเพชร : โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย.

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2554). ประมวลพระราชดำรัส

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร พุทธศักราช
2524-2553. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11
(พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสาร
ประกอบการสอนกับการสอนแบบอื่นๆ

2.2 ควรดำเนินการพัฒนาเอกสาร
ประกอบการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูป
การศึกษาที่เน้นการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การ
พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของ
แต่ละชุมชน

2.3 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรในเรื่องอื่นๆ
ที่เป็นการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน
และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรักและ
ภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง

- สุภารัตน์ สนิทชน. (2551). ผลการพัฒนาและการใช้เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการพัฒนาชาติไทย เรื่อง ราชธานีอยุธยามหานครแห่งโลกตะวันออก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองหานวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคูคระธานี เขต 3. อุดรธานี : โรงเรียนหนองหานวิทยา.
- สุนนทิพย์ บุญสมบัติ. (2555). ประมวลสาระชุดวิชา สาระตะถะและวิทยวิธีทางสังคมศึกษา หน่วยที่ 6-10. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรินทร์ พิสิ๊ก. (2550). รายงานผลการใช้เอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (สาระเพิ่มเติม) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งน้อยโสภณวิทยาคาร. พิจิตร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2.
- Ghaith, Ghazi M; & Amal, R. Bouzeineddine. (2003, April-June). Relationship between Reading Attitudes Achievement and Learners Perceptions of Jigsaw Cooperative.

แอปพลิเคชันสำหรับห้องเรียนยุคดิจิทัล
Applications for the digital classroom

พงศ์เทพ โคตรประทุม¹
Phongthep Kotpratum¹

บทคัดย่อ

วิวัฒนาการของเทคโนโลยีได้เปลี่ยนการศึกษาของไทย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแอปพลิเคชันบนมือถือในยุคห้องเรียนดิจิทัล ได้รับการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งในปัจจุบันได้มีการกล่าวถึงการพัฒนาแอปพลิเคชันให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับการการศึกษา ในบทความนี้อธิบายถึงคำคุณสมบัตินี้ในการใช้แอปพลิเคชันสำหรับห้องเรียนดิจิทัล ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสำหรับการจัดการระบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบทำงานร่วมกันได้ทุกที่ทุกเวลา

ความสำคัญ : แอปพลิเคชัน / ห้องเรียนยุคดิจิทัล

ABSTRACT

The rapid evolution of technology has changed the Thai education. In this digital classroom age of technological advancement, mobile applications are fastly approaching acme of development. In order to increase the efficiency of the development applications, mobile applications which are suitable for education have become a contemporary issue. The article describes the instruction of using Apps for Classroom. This is an educational innovation for classroom collaboration. That enhances efficiency and effectiveness for teaching and learning process. Productivity tools for create, share and edit files in real-time.

keyword : Applications / digital classroom

---

¹อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, Lecturer, Faculty of Education,
Nakhon Phanom University

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ถูกพัฒนาขึ้นจนเป็นสิ่งที่ใช้งานง่ายและใกล้ตัวมนุษย์มากขึ้น ทำให้เกิดนวัตกรรมการจัดการศึกษาจากระบบการเรียนการสอนแบบเดิมที่ผู้สอนขึ้นหน้าชั้นเรียน และเขียนกระดานพร้อมการบรรยายปรับเปลี่ยนมาใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้บทบาทของผู้สอนจะเปลี่ยนแปลงไป ผู้สอนจะไม่ใช่เป็นเพียงผู้บรรยายเนื้อหาวิชาเรียนซ้ำ ๆ ในห้องเรียนปีแล้วปีเล่าเท่านั้น ผู้สอนจะกลายเป็นที่ปรึกษาและให้แนวทางนักศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาแหล่งทรัพยากรความรู้ที่ต้องการ กำแพงห้องเรียนแบบเดิมจะทลายลงด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์แบบใหม่ในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและนักศึกษาในสภาพแวดล้อมที่เสมือนจริง ประกอบกับการใช้กระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือในการเรียนรู้ (Collaborative Learning) โดยผู้เรียนสามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนหรือกลุ่มผู้เรียนด้วยกันเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิดหรือทำงานร่วมกันได้ ผ่านการเขียน การอ่านและการสร้างเนื้อหา รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลการแสวงหา และการนำเสนอความรู้ในรูปแบบของดิจิทัลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อให้เกิด การ จดจำและแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้นด้วยการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา

คำว่า “นวัตกรรม” เป็นคำที่ค่อนข้างจะใหม่ในวงการการศึกษาของไทย คำนี้ เป็นศัพท์บัญญัติของคณะกรรมการพิจารณาศัพท์วิชาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มาจากภาษาอังกฤษว่า Innovation มาจากคำกริยาว่า innovate แปลว่า ทำใหม่ เปลี่ยนแปลงให้เกิดสิ่งใหม่ ในภาษาไทยเดิมใช้คำว่า “นวัตกรรม” ต่อมาพบว่าคำนี้มีความหมายคลาดเคลื่อน จึงเปลี่ยนมาใช้คำว่า นวัตกรรม (อ่านว่า นะ วัด ตะ กำ) หมายถึงการนำสิ่งใหม่ๆ เข้ามาเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมจากวิธีการที่ทำอยู่เดิม เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นไม่ว่าวงการหรือกิจการใด ๆ ก็ตาม เมื่อมีการนำเอาความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ เข้ามาใช้เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้นกว่าเดิมทั้งยังช่วย ประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย

ความหมายของนวัตกรรมทางการศึกษา “นวัตกรรมทางการศึกษา” (Educational Innovation) หมายถึง การนำเอาสิ่งใหม่ซึ่งอาจอยู่ในรูปของความคิดหรือการกระทำ รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ก็ตามเข้ามาใช้ในระบบการศึกษา เพื่อมุ่งหวังที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้ระบบการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วเกิดแรงจูงใจในการเรียน และช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียน เช่น การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้วีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ (Interactive Video) สื่อหลายมิติ (Hypermedia) และอินเทอร์เน็ต เหล่านี้เป็นต้น

พื้นฐานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อรองรับสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมทางการศึกษา

ที่มา : <https://sites.google.com/site/tarsutanya/thekhnoloyi-sarsntes-sahrab-khru>

tarsutanya/thekhnoloyi-sarsntes-sahrab-khru

1. เทคโนโลยีพื้นฐาน

เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ใช้งานคอมพิวเตอร์ที่ไทนก็ได้ให้เสมือนเป็นคอมพิวเตอร์ของตนเอง ได้อย่างปลอดภัย (Authentication Technology) โครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยี เป็นกรอบงานบูรณาการ ภายใต้เครือข่ายดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานนี้ประกอบด้วย ศูนย์ข้อมูลเครื่องคอมพิวเตอร์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์จัดการฐานข้อมูล ระบบการกำกับดูแลและระบบการรักษาความปลอดภัยในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและบนอินเทอร์เน็ต โครงสร้างพื้นฐานเป็นฮาร์ดแวร์ทางกายภาพที่ถูกใช้ในการ เชื่อมต่อกันระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์หลายเครื่องและผู้ใช้หลายคน โครงสร้าง

พื้นฐานประกอบด้วยสื่อการ ส่งผ่านรวมทั้งสายโทรศัพท์ สายเคเบิลทีวีดาวเทียมและเสาอากาศ และยังมีเราเตอร์ หลายตัวที่ใช้ถ่ายโอน ข้อมูลระหว่างเทคโนโลยีการส่งผ่าน ที่สนับสนุนการไหลและการประมวลผลของข้อมูล

2. เทคโนโลยีฮาร์ดแวร์

เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยปรับปรุงสมรรถนะของ ฮาร์ดแวร์ให้สูงขึ้น มีระบบการแสดงผลสำหรับ ผู้ใช้ (Human Interface) ให้ใช้งานง่ายขึ้นทำให้ทุกคนสามารถ ใช้งานคอมพิวเตอร์ทุกที่ เหมือนเป็นของตนเองได้ สามารถโต้ตอบกับผู้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Interactive) ซึ่งประกอบด้วยเทคโนโลยีนำเข้า ข้อมูลที่ จะช่วยให้การป้อนข้อมูลเข้าสู่คอมพิวเตอร์ง่ายขึ้น เทคโนโลยีประมวลผลที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับความ ต้องการของผู้ใช้งาน และเทคโนโลยีการแสดงผลที่แสดง ข้อมูลให้กับผู้ใช้งานได้รับรู้ผ่านหน้าจอแสดงผล และ อุปกรณ์ที่หลากหลาย ส่วนสำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่ง ก็คือ เทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลที่จะสามารถเก็บข้อมูลได้ จำนวนมากมาย มหาศาลไว้บนระบบเครือข่ายได้ดังเช่น คลาวด์ด้วย

3. เทคโนโลยีการเข้าถึง

เป็นเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงฮาร์ดแวร์เข้ากับระบบ เครือข่ายเพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างคล่องตัวขึ้น ได้แก่ เทคโนโลยีเครือข่าย (Network Technology) และ เทคโนโลยีการเข้าถึงอุปกรณ์ (Devices Access Technology) เป็นการวางระบบเครือข่ายการสื่อสาร โทรคมนาคม ระหว่างคอมพิวเตอร์จำนวนตั้งแต่สอง เครื่องขึ้นไปสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ ซึ่งเครือข่าย คอมพิวเตอร์ที่รู้จักกันดีก็คืออินเทอร์เน็ต การที่ระบบ อินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน เพราะมี การใช้งานคอมพิวเตอร์ อย่างแพร่หลาย จึงเกิดความ ต้องการที่จะเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เหล่านั้นถึงกัน เพื่อเพิ่ม ความสามารถของระบบให้สูงขึ้น และลดต้นทุนของระบบ โดยรวม การโอนย้ายข้อมูลระหว่างกันเครือข่าย ทำให้ ระบบมี ชีตความสามารถเพิ่มมากขึ้น การแบ่งการใช้ ทรัพยากร เช่น หน่วยประมวลผล หน่วยความจำ หน่วย

จัดเก็บ ข้อมูล โปรแกรม คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ชนิด ต่าง ๆ ทำให้ลดต้นทุนของระบบลงได้

4. เทคโนโลยีประยุกต์

เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยสนับสนุนให้สามารถรองรับ บริการแก่ผู้ใช้งานรูปแบบต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ เช่น บทเรียนออนไลน์ในรูปแบบสื่อมัลติมีเดีย ซึ่งเป็นสื่อที่นิยม ใช้ใน การสอนเนื่องจากเป็นสื่อหลาย ๆ สื่อ ได้แก่ ข้อความ เสียง กราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิทัศน์ โดย อาศัยความสามารถของคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิด ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับผู้เรียนได้ ช่วยตอบสนองความ ต้องการใน การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ผู้เรียนสามารถเรียนได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ทำให้ ได้เรียนรู้ และค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้าง ความรู้ผ่านประสบการณ์โดยอาศัยการฝึก ปฏิบัติคิดแก้ไข ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้โดยใช้การแลกเปลี่ยน เรียนรู้แบบสังคมออนไลน์ ผสมกับ ความคิดด้าน วิทยาการสำหรับโลกไอทีเข้ากับซอฟต์แวร์และการทำงาน บนอินเทอร์เน็ตหรือบนคลาวด์ ที่มี ลักษณะเป็นบริการ สาธารณะมากขึ้นในรูปแบบของส่วนที่ติดต่อกับผู้ใช้และ การประมวลผลที่เรียกว่า Software Plus Service โดย นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมมาใช้ในการ การศึกษาเพื่อเพิ่มทักษะ ในการเรียนรู้ เสริมสร้าง ประสบการณ์ใหม่ในการเรียนการสอน พร้อมทั้งสร้าง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบ ปฏิสัมพันธ์ให้เกิด ประสบการณ์ใหม่ในการเรียนรู้แบบ cloud-based services สามารถทำงานได้ทุกอุปกรณ์ บนระบบ อินเทอร์เน็ตไร้สายได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อเป็นการยกระดับ การศึกษาสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แบบสังคม ใหม่ยุค ดิจิทัลอย่างแท้จริง

ปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีมากขึ้นจากแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2557-2559 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า ประชาชน ได้รับโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่าง มี คุณภาพ ด้วย การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา มีการใช้หลายมิติที่สำคัญ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำโดยมี เป้าหมายเพื่อให้เกิดการเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ เพิ่มศักยภาพ

การศึกษาค้นคว้าและการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้แบบออนไลน์ ส่งเสริม การเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้โดยไม่ขาดความต่อเนื่องด้วยการใช้อุปกรณ์ ส่วนตัวที่ทันสมัยเน้นการสร้างความสามารถหลากหลายของการเรียนรู้ (Empowering) เพื่อเพิ่มความสามารถและอิสระในการเลือกวิธีการและสื่อการเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ ในห้องเรียนแห่งอนาคต (Future Classroom) โดยมีพันธกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Ministry of Education, 2014) ผลิตและพัฒนา กำลังคนให้มีศักยภาพด้านการพัฒนา เพื่อยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนระบบการเรียนการสอนแบบ อิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาผู้เรียน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา เพื่อขยาย โอกาส การเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการ และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และนวัตกรรมเพื่อการศึกษา

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แอปพลิเคชันเพื่อการศึกษาในยุคห้องเรียนดิจิทัล มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดด แอปพลิเคชันเพื่อการศึกษา กำลังมีบทบาทและความสำคัญในการเรียนการสอนนักเรียน อีกทั้งรัฐบาลไทยมีนโยบายส่งเสริมการใช้สื่อสมัยใหม่ (NewMedia) ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและนักศึกษา สามารถใช้ประโยชน์และสร้างคุณค่าทางการเรียนรู้ได้มากเนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายผ่านทางโทรศัพท์มือถือระบบปฏิบัติการสมาร์ทโฟน หรือแอนดรอยด์ การเรียนการสอนในสมัยนี้จะเป็นเรื่องของเทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่ ทำให้รูปแบบการเรียนการสอน เปลี่ยนไปเป็นการเรียนการสอนที่ไร้พรมแดน ไม่มีข้อจำกัดสำหรับการศึกษา แม้มีสมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตก็สามารถจัดการเรียนการสอนได้ แต่จะมีแอปพลิเคชันไหนบ้างที่เหมาะสมสำหรับผู้สอน ที่จะช่วยจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมแก่การเรียนรู้ของนักเรียน แล้วยังช่วยลดภาระการทำงาน

ของผู้สอนได้ อีกด้วย ตัวอย่างแอปพลิเคชันสำหรับห้องเรียนยุคดิจิทัล

1. Plickers

ที่มา : <http://www.istituto-scalcerle.it/quiz-plickers/>

Plickers เป็นเครื่องมือที่ไว้ใช้สำหรับเช็คชื่อ เช็คคำตอบ ของนักเรียน โดยใช้เพียงแค่สมาร์ตโฟนเพียงเครื่องเดียว ด้วยการสแกน AR Code โดยนักเรียนจะมีกระดาษของตนเองที่ใช้เก็บรหัส และคำตอบ ประเภทตัวเลือก เมื่อผู้สอนต้องการจะเช็คชื่อ หรือตรวจคำตอบเพื่อเก็บ แค่เพียงให้นักเรียนชูกระดาษขึ้นมา ผู้สอนก็เปิดแอปพลิเคชันที่มีในสมาร์ตโฟน สแกนกระดาษของนักเรียน ก็จะเห็นคำตอบแบบเรียลไทม์บนหน้าจอได้เลย เข้าใช้งานได้ที่ : <https://www.plickers.com>

2. Plook Classroom

ที่มา : <https://www.trueplookpanya.com/plook/learning>

Plook Classroom เป็นห้องเรียนออนไลน์ พัฒนาโดยเว็บไซต์ทรูปลูกปัญญาตอทคอม ที่สร้างขึ้นเพื่อผู้สอนและนักเรียนที่ต้องการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดย Plook Classroom เปรียบเสมือนห้องเรียนออนไลน์ที่ผู้สอนสามารถเข้าไปใช้งานโดยการส่งบทเรียนสั่งงาน สั่งการบ้านให้นักเรียน และนักเรียนเข้าไปทำแบบฝึกหัด และเรียนตามบทเรียนที่ผู้สอนจัดไว้ให้ โดย Plook Classroom จะทำงานร่วมกับระบบคลังความรู้

และคลังข้อสอบของเว็บไซต์ทั้งนี้ผู้สอนสามารถสร้างตัว
เนื้อหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง หรือจะเข้าไปใช้งานระบบคลัง
ความรู้ และคลังข้อสอบของเว็บไซต์ที่จัดไว้ให้ผู้สอนเลือก
อย่างมากมาย เข้าใช้งานได้ที่ :
<https://www.truelookpanya.com/classroom>

3. Kahoot

ที่มา : <https://www.hatyaiapp.co.th/บทความแอปพลิเคชัน/kahoot/>

Kahoot เป็นโปรแกรมที่ใช้ตอบคำถาม คำตอบ
ทางออนไลน์ พร้อมสรุปผลคะแนน คนที่ได้ คะแนนมาก
ที่สุด เรียงลำดับ และรายบุคคล ด้วยการเล่นผ่านระบบ
ออนไลน์ที่นักเรียนจะต้องเล่นผ่าน คอมพิวเตอร์ สมาร์ท
โฟน หรือแท็บเล็ต เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบ เพื่อระบุชื่อคนเล่น
เก็บคะแนนหรือแข่งขันกัน ซึ่ง ผู้สอนสามารถตั้งคำถาม
และเฉลยคำตอบเพื่อให้นักเรียนเล่นเกมแข่งขันกันได้
เข้าใช้งานได้ที่ : <https://kahoot.com>

4. Edmodo

ที่มา : <https://sharemylesson.com/teaching-resource/edmodo-321022>

Edmodo คือเครือข่ายสังคมออนไลน์ทาง
การศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมาโดยเฉพาะการศึกษา คล้ายกับ
Facebook เหมาะสำหรับผู้สอน นักเรียนในโรงเรียน หรือ
นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ที่มีระบบรักษาความ
ปลอดภัย สามารถติดต่อสื่อสาร ส่งข้อความ แชร์สื่อ

สำหรับชั้นเรียน และให้การเรียนรู้เข้าถึงได้จากทุกที่
ทำงานร่วมกัน แบ่งปันเนื้อหา ผู้สอนสามารถเข้าถึง
การบ้าน สมุดเกรดของนักเรียนได้ สามารถพูดคุย
ปรึกษาหารือ หรือใช้ระดมความคิดกันได้
เข้าใช้งานได้ที่ : <https://new.edmodo.com>

5. Socrative

ที่มา : <https://celfspresessional.wordpress.com/2016/02/15/using-socrative-in-the-classroom/>

Socrative เป็นแอปพลิเคชัน ที่ช่วยสร้าง
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลนักเรียนแบบออนไลน์สามารถ
แสดงผลการสอบได้ทันที รองรับทั้งภาษาไทยและ
ภาษาอังกฤษ สามารถใส่ภาพประกอบคำอธิบายต่าง ๆ
เพื่อให้ผู้เรียนพิมพ์คำตอบได้ โดยมีจุดเด่นที่สำคัญ คือ
ผู้เรียนสามารถทำข้อสอบผ่านอุปกรณ์ได้หลากหลาย
รูปแบบ เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟนที่เชื่อมต่อระบบ
อินเทอร์เน็ตได้
เข้าใช้งานได้ที่ : <https://www.socrative.com>

6. Zip Grade

ที่มา : <https://www.kidsworldfun.com/teacher-resources/brilliant-tech-tools-for-teachers.php>

Zip Grade เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับตรวจ
คำตอบประเภทปรนัยที่สามารถแสดงผลได้ทันที โดยใช้
ร่วมกับกระดาษที่ทางแอปพลิเคชันนี้ได้ทำขึ้น สำหรับใช้

ในการประเมินผลต่าง ๆ โดยการใช้สมาร์ทโฟนหรือ แท็บเล็ตสแกนเพื่อตรวจคำตอบ สามารถรองรับคำตอบที่ใช้ปากกาสีแดง สีน้ำเงินและดินสอสีดำได้ มีความรวดเร็ว แม่นยำในการประมวลผล ไม่เกิน 5 นาที สามารถบอกค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุดต่ำสุดของคะแนน สอบ และค่าสถิติของตัวข้อสอบได้ เข้าใช้งานได้ที่ : <https://www.zipgrade.com>

7. Schoology

ที่มา : <https://www.cmsd.k12.pa.us/1/News/247#sthash.7EnC7QsQ.dpbs>

Schoology คือ เป็นเว็บไซต์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (LMS) มีเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างกิจกรรมต่าง ๆ (Materials) การติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน การกำหนดตารางเวลาปฏิทินต่าง ๆ (Attendance) ที่ผู้เรียนจะต้องทราบ สามารถสร้างข้อสอบได้หลายแบบ เช่น ข้อสอบแบบหลายตัวเลือก แบบเติมคำ แบบเขียนบรรยาย ฯลฯ มีระบบเกรด Grade book ที่ใช้สำหรับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน สามารถใช้งานเว็บไซต์ Schoology ฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่าย รองรับการใช้งานใน Smartphone ทั้งในระบบ iOS และ Android
เข้าใช้งานที่ : <https://www.schoology.com>

8. Seesaw

ที่มา : <https://home.lps.org/cs/2017/11/06/seesaw/>

Seesaw เป็นแอปพลิเคชันที่ช่วยในเรื่องการจัดการ ผู้สอนสามารถส่งการบ้านให้นักเรียน แอปพลิเคชันจะแจ้งเตือนความจำว่า สิ่งงานอะไรไปบ้าง ส่งเมื่อไหร่

และเรายังสามารถรู้ได้ว่า นักเรียนคนใด ส่งงานของเราแล้วบ้าง นักเรียนก็สามารถทำงานผ่านแอปพลิเคชันนี้ได้เลย และยังสามารถเลือกใช้ได้ หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นวาดรูป ถ่ายภาพ อัปเดตเสียง หรือถ่ายคลิป ซึ่งผู้สอนสามารถเข้ามาตรวจผลงานได้ทันที รวมถึงแชร์ให้ผู้ปกครองรับรู้ได้ด้วย
ใช้งาน Seesaw คลิก : <https://web.seesaw.me>

9. Nearpod

ที่มา : <https://nearpod.com/blog/presentation-conferences/>

Nearpod เป็นแอปพลิเคชันสำหรับบริหารจัดการสื่อการเรียนการสอน จากเครื่องของผู้สอนไปแสดงยังอุปกรณ์ของนักเรียน โดยจะเป็นเครื่องมือสร้างงานนำเสนอแบบ Interactive ใช้งานง่าย ซึ่งรองรับทุกแพลตฟอร์ม ทั้ง Tablet ,Smartphone,คอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์พกพาที่ใช้ระบบปฏิบัติการ iOS และ Android มีฟังก์ชันที่เป็นประโยชน์กับผู้สอน เช่น การส่งภาพ slide วิดีโอ และเว็บเพจ จากเครื่องของผู้สอนไปยังเครื่องของนักเรียนได้แบบ real time การเช็คชื่อ การสร้างแบบสอบถาม และแบบประเมินรวมถึงการสร้าง homework ให้นักเรียนสามารถนำไปศึกษาเรียนรู้นอกเวลา และทำแบบฝึกหัดท้ายบท โดยระบบจะสร้างรายงานแจ้งผลให้ผู้สอนทราบได้ทันทีว่ามีใครส่งหรือยังไม่ส่งงานบ้าง พร้อมวิเคราะห์คะแนนเป็นกราฟให้อัตโนมัติ ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างสื่อการเรียนการสอนจากทางคอมพิวเตอร์ Tablet ,Smartphone หรืออุปกรณ์พกพาที่ใช้ระบบปฏิบัติการ iOS และ Android เพียงเท่านั้น ส่วนนักเรียนรอรับรหัสจากทางผู้สอน เพื่อทำการเข้าเรียนจากสื่อการเรียนการสอนแบบ real time เมื่อผู้สอนทำการเริ่มสอนในวิชานั้น เข้าใช้งานได้ที่ : <https://nearpod.com>

10. Google Classroom

ที่มา : https://www.tgde.kmutnb.ac.th/education/ed-sub-category/index?ed_cat_id=1

Google Classroom เป็นเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกด้านการศึกษาถูกออกแบบมาให้ผู้สอนมี เวลาติดต่อสื่อสารกับนักเรียนมากขึ้นในขณะเดียวกันนักเรียนก็มีเวลาค้นหาข้อมูลเพื่อการเรียนรู้มากขึ้นด้วยเช่นกัน การใช้งานของ Google Classroom ช่วยสร้างและเก็บข้อมูลการเรียนรู้โดยใช้ Google Docs, Drive และ Gmail โดยผู้สอนสามารถตรวจสอบข้อมูลการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา พร้อมให้คำแนะนำแก่นักเรียนได้ตลอดเวลา ใช้งานได้ที่ : <https://classroom.google.com/signup>

11. Engrade

ที่มา : <https://www.common sense.org/education/website/engrade>

Engrade เป็นแอปพลิเคชันที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อช่วยให้ผู้สอนวางแผนการสอน ปรับปรุง และ ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบจุดเด่น จุดด้อย ของแอปพลิเคชัน

ประเมินนักเรียนไปในตัว นักเรียนสามารถติดตามการเข้าเรียน การส่งงาน และยังสามารถสนทนากับผู้สอนได้ด้วย ใช้งานได้ที่ : <https://www.mheducation.com>

12. Truepllookpanya

ที่มา : <http://www.truepllookpanya.com/>

truepllookpanya เป็น แอปพลิเคชันเพื่อการศึกษา คลังความรู้และคลังข้อสอบออนไลน์ พร้อมเฉลย ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และปฐมวัย ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และความรู้คู่คุณธรรม ให้ผู้สนใจ สามารถเข้าถึงข้อมูล ภาพ เสียง และวิดีโอ ได้ทุกที่ตลอดเวลา ผ่าน iPhone, iPad และ iPod touch โดยเนื้อหาในแอปพลิเคชันประกอบด้วย 3 เมนูหลัก คือ คลังความรู้ (รวบรวมความรู้วิชาการจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมนอกห้องเรียน) คลังข้อสอบ (รวมข้อสอบทุกระดับชั้นจากสถาบันการศึกษาและสถาบัน กวดวิชาที่ได้มาตรฐาน) และ ความรู้คู่คุณธรรม (สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม) นอกจากนี้ ยังมีเมนูค้นหา (Search) เพื่อง่ายต่อการค้นหาหัวข้อ และเมนู Favorite เก็บเนื้อหาที่สนใจ หรือ ใช้เป็นประจำ ใช้งานได้ที่ : <http://www.truepllookpanya.com/app>

แอปพลิเคชัน	คุณสมบัติ	
	จุดเด่น	จุดด้อย
Plickers	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างข้อคำถาม/แบบฝึกปรนัย - ใช้โค้ดเฉพาะจากเว็บไซต์พิมพ์ในกระดาษโดยการหมุนตัวเลือก A B C D ในโค้ดแทนการเลือกตอบ - ใช้มือถือสแกนเพื่อตรวจคำตอบ 	<ul style="list-style-type: none"> - รองรับผู้ฟังได้สูงสุด 63 คน - ต้องใช้โคชในการสแกนเข้า

แอปพลิเคชัน	คุณสมบัติ	
	จุดเด่น	จุดด้อย
Plook Classroom	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนสั่งบทเรียน สั่งงาน สั่งการบ้าน - ผู้เรียนเข้าไปทำแบบฝึกหัด และเรียนตามบทเรียนที่ผู้สอนจัดไว้ให้ 	<ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์และซอฟต์แวร์ในการเรียนการสอนราคาแพง - มีความล่าช้าในการรอข้อมูลย้อนกลับ - ต้องมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี - ปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนไม่มีความเป็นธรรมชาติและมีน้อยเกินไป
Kahoot	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างข้อสอบหรือโจทย์คำถาม แบบฝึกปรินัย - ใช้สมาร์ตโฟนของนักเรียนเป็นรีโมทกดตัวเลือก - สร้างปฏิสัมพันธ์และความสนุกสนาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เวลาจำกัดในการตอบคำถาม 5 วินาที- - ผู้ตอบคำถามจะเอาแต่เร็ว กดมั่วโดยหวังว่าจะถูก ยังไม่อ่านคำตอบ - ทุกคนในห้องเรียนจะต้อง มีมือถือ หรือ tablet ที่มี internet
Edmodo	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งงานและสร้างชั้นเรียนผ่านระบบออนไลน์ - เช็กความก้าวหน้าของนักเรียนในการทำงาน - มีคอมเมนต์โต้ตอบเหมือน Facebook 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่สามารถแก้ไขการแสดงความคิดเห็นหลังจากที่ส่งไปแล้ว - แบบทดสอบแบบ Short Answer เป็นแบบทดสอบที่ไม่สามารถตรวจอัตโนมัติ ครูต้องตรวจงานและให้คะแนนเอง - ไม่มีเมนูฟังก์ชันการใช้งานภาษาไทย - ไม่มีระบบอีเมล และการแจ้งเตือนเมื่อนักเรียนส่งงานช้าและครบกำหนด
Socrative	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถตั้งคำถาม-ตอบ ได้ - แบบเป็นปรินัยก็ข้อก็ได้ เป็นคำถาม ถูกผิด หรือเป็นคำถามที่พิมพ์คำตอบ - สามารถใช้ในการแข่งขันได้เช่นกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเท่านั้น - มีความล่าช้าในการรอข้อมูลย้อนกลับ - ต้องมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี
Zip Grade	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้กระดาษคำตอบจากเว็บไซต์ให้นักเรียนฝนคำตอบด้วยดินสอ 2B - ใช้มือถือสแกนเพื่อตรวจคำตอบ - ประมวลผลคะแนนรายบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - มีค่าใช้จ่าย - ตรวจได้ไม่เกิน 100 แผ่นต่อเดือน ถ้าเกินต้องมีค่าใช้จ่าย \$6.99 ต่อปี
Schoology	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งงานและสร้างชั้นเรียนของตัวเองผ่านระบบออนไลน์ - ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนในการทำงาน - มีคอมเมนต์โต้ตอบเหมือน Facebook 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเท่านั้น - ไม่มีแบบทดสอบและการทดสอบ
Seesaw	<ul style="list-style-type: none"> - เตือนความจำว่า สั่งงานอะไรไปบ้าง ส่งเมื่อไหร่ - สามารถรู้ได้ว่า นักเรียนคนใดส่งงานของเราแล้ว 	<ul style="list-style-type: none"> - เวอร์ชันฟรีมีข้อจำกัดมาก - มีการรันข้อมูลช้าบ้าง.

แอปพลิเคชัน	คุณสมบัติ	
	จุดเด่น	จุดด้อย
	<ul style="list-style-type: none"> บ้าง - สามารถทำงานผ่านแอปพลิเคชันนี้ได้เลย - สามารถเลือกใช้ได้หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นวาดรูป ถ่ายภาพ อัปเดตเสียง หรือถ่ายคลิป - สามารถเข้ามาตรวจผลงานได้ทันที - เตือนไปยังผู้ปกครองอัตโนมัติพัฒนาการและกิจกรรมในแต่ละวันได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความล่าช้าในการรอข้อมูลย้อนกลับ - ต้องมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี
Nearpod	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างบทเรียนออนไลน์ - สร้างคำถามให้ผู้เรียนตอบหลังจากจบคลาส 	<ul style="list-style-type: none"> - มีค่าใช้จ่ายเวอร์ชันเต็ม - เวอร์ชันฟรีรองรับผู้เล่นพร้อม ๆ กันได้แค่ 30 คน - บาง feature ที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม
Google Classroom	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างและเก็บข้อมูลการเรียนรู้โดยใช้ Google Docs, Drive และ Gmail โดยผู้สอนสามารถ - สั่งงาน ทำแบบทดสอบ พร้อมให้คะแนน - ตรวจสอบข้อมูลการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาพร้อมให้คำแนะนำแก่นักเรียนได้ตลอดเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์อยู่ภายใต้ Google ทำให้ domain name ยาว - ต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเท่านั้น - ไม่มีแบบทดสอบและการทดสอบ - ไม่มีระบบติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน หรือระหว่าง-ครูด้วยกัน เช่น ห้องสนทนาออนไลน์ - ไม่มีรายการบันทึกกิจกรรมการเข้าใช้งานชั้นเรียนของผู้เรียน
Engrade	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยในการวางแผนการสอน - ปรับปรุง และประเมินนักเรียน - ผู้เรียนสามารถติดตามการเข้าเรียน การส่งงาน - สามารถสนทนากับผู้สอนได้ด้วย 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเท่านั้น - ไม่มีแบบทดสอบและการทดสอบ
Trueplookpanya	<ul style="list-style-type: none"> - คลังความรู้และคลังข้อสอบออนไลน์ พร้อมเฉลย 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องใช้อินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงข้อมูล หากไม่เข้าใจในคำถามไม่สามารถอธิบายได้ - มีความล่าช้าในการรอข้อมูลย้อนกลับ - ต้องมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี

จากแอปพลิเคชัน ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนับว่าเป็นประโยชน์กับการเรียนการสอนอย่างมากและที่สำคัญคือผู้สอนต้องเข้าใจคุณลักษณะของแอปพลิเคชันและวิธีการประยุกต์แอปพลิเคชันงานกับการเรียนการสอน เพราะถ้านำไปใช้โดยที่ไม่มีการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน ไว้ล่วงหน้า การใช้ แอปพลิเคชัน เหล่านี้

อาจไม่สัมฤทธิ์ผล ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเพื่อความเข้าใจในการใช้งาน ทุกคนสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชันและวิธีการใช้ได้ตามที่ผู้สอนต้องการสามารถนำมาเป็นเครื่องมือเพื่อจัดการระบบการเรียนการสอนและออกแบบระบบการใช้งานได้ ตาม ความ เหมาะสม ของ สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการศึกษา เช่น การ ติดต่อสื่อสาร การ

กำหนดเวลาของชั้นเรียน และการเขียนรายงานหรือเรียงความ ซึ่งสามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขเอกสารได้ทันที มีการควบคุมและการแบ่งปันที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสภาพ แวดล้อม ในการทำงานที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการเรียนรู้

สรุป

การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลได้นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ ทำให้การเรียนการสอนมีความสะดวกรวดเร็ว เช่น ความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ความสะดวกในการเข้าถึง ค้นหาข้อมูล สร้างสรรค์ชิ้นงานดิจิทัล และเผยแพร่ชิ้นงานของผู้เรียน เป็น การเรียนรู้ใน ยุคดิจิทัล เป็นการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะต้องสร้างบริบทการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ออกแบบการ จัดการเรียนรู้อะไรและประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับรอบความคิดของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เนื้อหาและการมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านการได้ลงมือปฏิบัติการจริงของผู้เรียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผน วิเคราะห์ และอธิบายแผนและผลการปฏิบัติการอย่างเป็น ระบบ มีมุมมองที่หลากหลายมีความพร้อมในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรวมถึงสามารถสะท้อนความคิดเห็นของตัวเองได้และมีความเข้าใจตนเองพร้อมปรับตัวเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามในการ จัดการเรียนรู้นั้นในยุคดิจิทัลนั้นก็ยังมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้คือ ปัจจัยด้านบุคลากรหรือคนเพราะคนเป็นคนกำหนด

เอกสารอ้างอิง

- Brahmawong, C. (2555). *แนวทางของ Social Media Based-Based: SMEBA* บทความและผลงานวิจัย เทคโนโลยี การศึกษาการประชุมวิชาการแห่งชาติครั้งที่ 26 เรื่อง "ความสัมพันธ์ทางเสียงกับ ประเทศไทย" Nakhon Ratchasima: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาและสื่อสารมหาวิทยาลัย ราชภัฏนครราชสีมา (ภาษาไทย) สถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาด้านการศึกษา (2555) .*EducationalInnovation* นครนายก: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- Sa-arrd, ร. (2553). *แนวโน้มการเรียนการสอน 2554 นครราชสีมา: ศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการ ศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *การวางแผนนโยบาย ICT เพื่อการศึกษา พ.ศ. 2557-2559, กระทรวงศึกษาธิการการศึกษา.* สืบค้น 1 พฤศจิกายน 2562 จาก <http://www.thailibrary.in.th>

นโยบายที่จะพัฒนาการเรียนรู้อัจฉริยะด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบทของการเรียนรู้ ซึ่งมี อิทธิพลต่อตัวของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ปัจจัยด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งมาจากการประเมินผลผู้เรียน ทั้งทางด้าน เนื้อหา และทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศไทย

การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ไม่ จะเป็นการพัฒนาทางด้านระบบเครือข่าย การพัฒนาอุปกรณ์และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์ รวมทั้ง การพัฒนาแอปพลิเคชัน และซอฟต์แวร์ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางการศึกษา โดย การ ปรับเปลี่ยนมาใช้เทคโนโลยี เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ผ่าน การเขียน การอ่าน และ การสร้าง เนื้อหา รวมทั้งการเก็บรวบรวม แสวงหาและการนำเสนอความรู้ในรูปแบบของดิจิทัล ผ่านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงนับได้ว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีจุดเด่น หลายประการ และมีแอปพลิเคชันให้เลือกใช้ได้หลากหลาย ทั้งยังมีนโยบายสนับสนุน การศึกษาที่ชัดเจน เปิดให้ สถาบันการศึกษาสมัครใช้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้ ทั้ง การเรียนรู้ด้วย ตนเอง นอกระบบ และการจัดการศึกษา ในระบบที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็น เครื่องมือช่วย ในการ จัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

- Siamturakij. (2558). การศึกษามิติใหม่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สืบค้น 1 มิถุนายน 2563, จาก http://www.siamturakij.com/home/news/print_news.php?news_id=413345137
- ศุภลักษณ์ จุฑาเครือ. (2562). Schoology Learning Management System. หน่วยออกแบบเว็บไซต์และกราฟิกดีไซน์, 6(67), 4-22.
- blacklist, (2561) *Digital Education*. สืบค้น 14 กันยายน 2563 จาก <https://www.theeleader.com/knowledge-update/digital-education-thailand-problem/>
- Plook Teacher. (2561). รวมแอปพลิเคชัน ช่วยเรื่องการเรียนรู้การสอน สำหรับห้องเรียน 4.0 สืบค้น 14 กันยายน 2563 จาก <http://www.trueplookpanya.com/blog/content/65872/-blog-teartea-teart->
- ไพรัชชนพ วิริยวรกุล; ดวงกมล โพธิ์นาค. (2557). Google Apps Education นวัตกรรมทางการศึกษายุคดิจิทัล, *วารสาร มสค* 7(3), 103-111

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

ISSN 2697-5890 (Online)

กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ชั้น 4 อาคารจตุรวิทย์ 167/1 หมู่ 8 บ้านเนินสะอาด

ตำบลนาราชควาย อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 48000

โทรสาร : 042-587-182

email: edunpujournal@gmail.com

website: <http://edu.npu.ac.th/web/JournalEDU/index.htm>